

Búkū Wŭngárá vé rĩ

Tã búkū rĩ vé rĩ ã ũlũngárá

Búkū Wŭngárá vé rĩ agá, í'dózú cápítã 1-20 gé, ũlũ ú'dógú'dógú Yāhúđĩ rĩ pi vé rĩ. Yāhúđĩ rĩ pi Múngú ĩpě kôpi adrii 'bá ívé ni. Yāhúđĩ rĩ pi vé tã í'dó 'i lókí búkū Í'dóngárá vé rĩ ní 'i dežú rĩ gé. Búkū Wŭngárá vé rĩ vé í'dóngárá gá, Yāhúđĩ rĩ pi rikí adrii tũğęřĩ rú Ĕjępétō agá, 'bo Múngú yĩ kôpivé žingárá rá. Kúru Múngú ĩpě Mósē ri adrii Yāhúđĩ rĩ pi ní drĩkoma rú, jĩ Yāhúđĩ rĩ pi fũú Ĕjępétō agásĩ ãmvé nĩ. 'Bo Yāhúđĩ rĩ pi ě ĩsúkí dō drĩwālã gí drããsĩyã, kôpi kã rií muų ãngũ ã'wí cínyáfã rú rĩ agásĩ ãngũ Múngú ní ezių kôpi ní Kãnánã vé rĩ gé 'dãá, kôpi nyakí ĩzãngã létĩ gé 'dĩgé ambamba. Kôpi gãkí tã Múngú vé rĩ 'duğá ngagá sĩ, 'bo kôpi kã muų caá írã Sĩnáyĩ vé rĩ drĩgé 'dãá, Múngú ní tãĩmbĩ sēžú Mósē ní kĩnĩ, lē 'bá rĩ pi ã 'dukí tãĩmbĩ rĩ ngaá sũ 'í ěsĩ ní lēé rĩ tĩnĩ. Búkū 'dĩri í'dókí sĩ cápítã 1-20, ĩmbĩtã ni cápítã 21-40.

Í'dózú 21-40 gé, Múngú lũ kĩnĩ kôpi ě ĩnjĩkí 'i, kôpi ã údékí vũrã, atala rĩ pi ě ĩjĩkí rí 'í ní ngá sēé ãnĩ, ãzini kôpi ě ĩjĩkí rí 'í ní rōbōņō zãá.

Ĭzãngã Ĭsērélē rĩ pi ní nyaá Ĕjępétō gá rĩ

1 Yökóbũ ĩ ní zịĩ Īsērélē* rĩ vé anji āgō mu'bá ĩri be Ējēpētō gá 'dālē rĩ pi, 'bá ālu ālu mu ívé 'bá 'bētị āsámvú gé rĩ pi be, kōpivé rụ pi 'dī: 2 Rūbénā 'i, Sīmīyónā 'i, Lévī 'i, Yúdā 'i, 3 Īsākārā 'i, Jēbūlúnā 'i, Bēnyēmīnē 'i, 4 Dánā 'i, Nāfātālī 'i, Gádī 'i, Āsērā sī. 5 Yökóbũ vé úyú mu'bá rĩ pi vé kālāfe céré pūkú ẹzịrī. Kōpi cakí Yōsépā ri ịsú ākūdē ĩri ri adri Ējēpētō gá 'dāá'dā.

6 Yōsépā pi ūdrākí ẹdrịpịi be céré, úyú lókí 'dāri gé rĩ pi be céré. 7 'Bo 'bá Īsērélē vé rĩ pi ízúkí kárakarā āngū 'dāri gé, kōpi ícákí ūkpō be ambamba, kōpi gōkí gaá tré āngū Ējēpētō vé rĩ agá.

8 Kúru 'bāgú ú'dí Yōsépā vé tā nịpi kuyé ni ní gōzú mālūngā Ējēpētō vé rĩ ruzú nī. 9 ĩri ní 'yozú ívé 'bá rĩ pi ní kīnī, “Īmi ndrekí drī ká, 'bá Īsērélē vé rĩ pi ízúkí nóni ambamba, kōpi ndēkí 'bā ūkpō sī rá. 10 Īmi ímúkí, 'bā ndākí létị kōpi ugazú, kōpi ẹ ízúkí rí kárakarā ku, ā'diātāsīyā ẹ'dị 'de dō nī, kōpi ímú ĩ úmú 'bávé ari'ba rĩ pi be, kōpi ímú ẹ'dị 'dị 'bá be, kōpi ímú ápá fū āngū nōri agásī rá.”

11 Kúru 'bá ambugu Ējēpētō vé rĩ pi 'dukí 'bá Īsērélē vé rĩ pi 'bāá kuú tųgērī rú, kōpi ũ'bākí 'bá Ējēpētō vé rĩ pi 'bá Īsērélē vé rĩ pi drīgé 'bá ambugu rú, mīkí kōpi rii ẹzị ūkpó ūkpó ni pi ngaá. Tųgērī rĩ pi sịkí jó ambugu ambugu ĩrá rú ni pi kūrú Pītómī vé rĩ agá, āzini Rāmāsésē

* 1:1 1:1 Īsērélē: Múngú gō Yökóbũ ā rụ újá zịĩ Īsērélē. Rụ Īsērélē 'dīri Ēbéré tị sī, ĩrivé íffí, 'bá ūmbā fụpụ kúpé sī Múngú be ni. 'Í lā Í'dóngará 32:28.

vé rĩ agá 'bāgú Ējēpétō vé rĩ ní. ¹² 'Bo ã rikí dō 'bá Īsērélē vé rĩ pi ọcụú mužú 'díní drááāsīyā, kọpi rikí ízú mužú drīgélé, kọpi írékí ĩ adrii āngū Ējēpétō vé rĩ agásī céré. 'Bá Ējēpétō vé rĩ pi gōkí 'oó kọpi sī ũrĩ sī. ¹³ Míkí kọpi rií ẹzị ũkpó ũkpó ni pi ngaá. ¹⁴ Míkí kọpi rií ũtrētrē usaá gbāá bīrīkī rú, āzini rií ẹzị ngaá létì be āndiāndí ọmvú rĩ pi agásī, sē 'bá Īsērélē vé rĩ pi adrikí céré kuú āní ĩzāngā ĩzāngā rú.

¹⁵ 'Bāgú Ējēpétō vé rĩ ní Sīpúrā pi zịzú Púwā be, ũkú 'dī'bée ri ũkú Ēbéré† vé tí'bá tītī rĩ pi ē ĩzā ko tīngará rĩ gé nī, ĩri ní 'yozú kọpi ní kīnī, ¹⁶ “Īmi dō ri ũkú Ēbéré vé rĩ pi ē ĩzā ko anji tīngará gá, sá kọpi ní rizú anji tīzú rĩ gé, ĩmi ndrekí dō mváná rĩ ágóná, ĩmi 'díkí ĩri dráá 'dīisī rá, dō mváná rĩ ũkúná, ĩmi kukí ā adri ídri rú.” ¹⁷ 'Bo ũkú ri'bá ũkú anji tí'bá rĩ pi ē ĩzā ko'bá tīngará sī 'dī'bée ní Múngú ri ĩnjī ĩnjī rĩ sī, kọpi 'dukí tā 'bāgú Ējēpétō vé rĩ ní 'yoó ĩ ní 'dīri ẹzị ngazú kuyé, kọpi ú'díkí anji āgō rĩ pi ũdrāá kuyé. ¹⁸ Kúru 'bāgú Ējēpétō vé rĩ ní ũkú 'dī'bée zịzú ímúzú 'í vúgá nōó, ĩri ní 'yozú kọpi ní kīnī, “Īmi 'okí 'díní āsī? Īmi kukí anji āgōná rĩ pi ídri rú, ĩmi ú'díkí kọpi kuyé āsī?”

¹⁹ Ũkú ri'bá ũkú anji tí'bá rĩ pi ē ĩzā ko'bá tīngará sī 'dī'bée ní újázú 'bāgú rĩ ní kīnī, “Ũkú Ēbéré vé rĩ pi adrikí sụú ũkú Ējēpétō vé rĩ pi tịnị

† 1:15 1:15 Ēbéré: Ābūrāmā ri Ēbérégú. Īrivé mvá vé mvá Yókóbū ri gōkí zị Īsērélē, sá āzi sī ĩrivé úyú rĩ pi ĩ ri zị Ēbéré, sá āzi sī ĩ kpá zị anji Īsērélē vé rĩ pi. Sá Yēsụ vé rĩ gé, ĩ ri kọpi zị Yāhúdī.

ku. Kôpi ìvé anjina pi tĩ ìfũ mbêlêŋá. 'Bá kãdõ caá, 'bã ìsụ ãkũdê kôpi tĩkí gí."

²⁰ Múngú 'bã ẹsị múké ùkú ri'ba ùkú anji tĩ'ba rĩ pi ẽ ìzã ko'ba tĩngára sĩ rĩ pi ní, sê Ìsêrêlê rĩ pi gõkí ízú mužú drĩgélé. ²¹ Ùkú ri'ba ùkú anji tĩ'ba rĩ pi ẽ ìzã ko'ba rĩ pi ní Múngú ri ìnjĩ ìnjĩ rĩ sĩ, Múngú sê kôpi tĩkí anjina rá.

²² 'Bãgú rĩ ní gõzú tãimbị sêzú ívé 'ba rĩ pi ní kĩnĩ, "Ìmi ú'békí anji ãgõŋá Èbêrê ùkú rĩ pi ní tĩj rĩ pi céré yĩ ãmbúgú dīpi dīdī Náyĩlĩ agá, 'bo ìmi kukí anji ùkúŋá rĩ pi ìdri rú."

2

Mósê vé tĩngára

¹ Lókí 'dãri gé, ágó ãzi sùrú Lévĩ vé rĩ agá, je ùkú sùrú ívé rĩ agá ùgõgõ. ² Ùkú rĩ ní 'a ìsúzú, ìri ní mvãŋá rĩ tizú ágõŋá. Kã ndree mvãŋá rĩ ùnyĩ be ambamba, ùzũ mvãŋá rĩ caá mbãá be na. ³ 'Bo kã áamá tí, 'í ícõ mvãŋá rĩ ùzũ bã ku, ìri ní wũrũgũ í'dúzú, ìri ní rụ'ba ni ùmbĩzú ngá ùdri rú ni sĩ. Ìri ní mvãŋá rĩ 'bãzú wũrũgũ rĩ agá, ìri ní jizú zũzú yĩ ãmbúgú dīpi dīdī Náyĩlĩ jêlé gá, lómí agá 'dãlé. ⁴ Mvãŋá rĩ vé ómvũpi mu 'i zũú rará rú, tẽ rí ndree, dõ tã ngõni ri ìmú 'i nga mvãŋá rĩ rụ'ba gá nĩ.

⁵ Kúru 'bãgú Èjêpétõ vé rĩ vé mvá ùkú rĩ ní 'dezú mužú 'i jĩngára gá yĩ ãmbúgú dīpi dīdī Náyĩlĩ agá 'dãlé, mvá ùkú rĩ kã caá yĩ gé 'dãá, ìrivé túgêrĩ ùkú rú rĩ pi ri ẹcị yĩ rĩ ã gãrã gá sĩ. 'Bãgú rĩ vé mvá ùkú rĩ ní wũrũgũ rĩ ndrezú, ìri ní ívé túgêrĩzĩ ãlu pèzú mužú wũrũgũ rĩ í'dúzú.

⁶ 'Bāgú rĩ vé mvá ũkú rĩ ní wŭrŭgŭ rĩ ě tị zĩzú, ĩri ní mvá ágóná rĩ ndrezú wŭrŭgŭ rĩ agá 'dǎá, ĩri ri ngongo. Sê mvá ũkú rĩ ní ızāngā, ĩri ní 'yozú kĩnĩ, “Mvǎná nōri Ĕbérē rĩ pi vé ni.”

⁷ Kúru mvǎná rĩ vé ómvúpi ní ĩri zizú kĩnĩ, “Mí ǎ'yĩ rá mâ mụ mí ní ũkú Ĕbérē vé ni bĩi, ǎ jị rí mí ní mvǎná rĩ úcé?”

⁸ 'Bāgú rĩ vé mvá ũkú rĩ ní 'yozú kĩnĩ “'Í mụ bĩi.” Kúru mvǎná rĩ vé ómvúpi ní mụzú mvǎná rĩ vé éndrèpi ĩri tiipi rĩ bĩzú ímúzú. ⁹ Mvǎná rĩ vé éndrèpi kǎ ícá 'bāgú rĩ vé mvá ũkú rĩ vúgá nōlé, mvá ũkú rĩ ní 'yozú ĩri ní kĩnĩ, “'Í jị má ní mvǎná nōri úcé, mvǎná rĩ ku dō bǎ gí, mí íjị ĩri ĩgōó má vú nōlé, ma ímụ mi ũfē rá.” Mvǎná rĩ vé éndrèpi ní kúru mvǎná rĩ jizú úcézú. ¹⁰ Mvǎná rĩ kǎ mbaá ícá ǎmbúgú gí, éndrèpi ní ĩri jizú gōzú 'bāgú rĩ vé mvá ũkú rĩ vúgá 'dǎlé. Mvá ũkú rĩ ní mvǎná rĩ 'duzú 'í ní mvá ágóná rú. ĩri ní rú ní 'dazú Mósē 'i, kĩnĩ, “Má ísé ĩri yĩ agalésĩ.”

Mósē ápá mụ Mĩdĩyánǎ gá

¹¹ Mósē kǎ mbaá ícá ǎmbúgú gí, ú'dụ ǎlu, 'de mụ ívé 'bá Ĕbérē vé rĩ pi úndré, ca ísú 'bá rĩ pi ri ẹzị ũkpó ũkpó ni pi nga. ĩri ní Ĕjèpétōgú ndrezú, ĩri ri ívé 'bá Ĕbérē vé ni ũgbǎ. ¹² Mósē ní ǎngŭ úndrèzú 'í gārǎ gá sĩ kŭrŭ, ndre 'bá ǎzi 'í gārǎ gá 'dǎáyo, ĩri ní Ĕjèpétōgú rĩ 'dizú drǎzú, ĩri ní cínýáfǎ kŭzú drŭ ni gé. ¹³ Kǎ mụ caá drŭ 'dĩni, Mósē gō mụ ívé 'bá rĩ pi ndreé. Kǎ caá 'dǎlé, ísú kpá 'bá ĩrŭ Ĕbérē vé ni pi ri ũmbǎ fŭ ĩ

drĩkã sĩ. Mósẽ ní 'yozú ágó tâ ã ndú í'dópi rĩ ní kĩnĩ, “Mi ri mí ógúpì ri fu ãsĩ?”

14 Ágó tâ rĩ ã ndú í'dópi rĩ ní 'yozú kĩnĩ, “À'di 'bã mi ãmbúgú rú rií 'bávè tâ lị nĩ? 'Í lē ma 'dị sũ mí ní Ējēpētōgú rĩ 'dị drãã rĩ tị nĩ?” Tã 'dĩri sē Mósẽ ní ụrĩ ambamba. Īri ní ụsũzú ẹsịsịlẹ sĩ kĩnĩ, “Tã má ní 'oó rĩ 'bá rĩ pi nịkí gí.”

15 'Bãgú Ējēpētō vé rĩ kã tâ 'dĩri yi, lē kōdō lẹtị ndãã Mósẽ ri 'dịzú drãzú rá. 'Bo ịsú Mósẽ nga ápá muụ adrií rará rú Mĩdĩyãná gá gí, Mósẽ kã caá Mĩdĩyãná gá 'dãlé, mu ụrí kuú kídí tị gé.

16 Átálágú ãzi Mĩdĩyãná vé ni, rú ni Yétērō 'i, ĩri anjì ũkú be ẹzịrĩ. Anjì ũkú 'dĩ'bée jìkí ĩrivé ndrị rĩ pi kãbĩlō rĩ pi be muụ yị mvụ. 17 'Bá ụrụkọ ndrị ục'bá ni pi ícákí ímụ kọpi údró yị rĩ tị gé sĩ 'dĩsĩ rá. 'Bo Mósẽ ní ngazú ụrụ, ĩri ní anjì ũkú 'dĩ'bée ẹrịzú, ĩri ní yị sẹzú mvụzú kọpivé ndrị rĩ pi ní.

18 Anjì ũkú rĩ pi kã mvií caá ĩ ẹtẹpi Rēúlē vúgá 'dãlé, ĩri ní kọpi zịzú kĩnĩ, “Īmi ímvíkí ãndrũ ịnógósí 'dĩni ãsĩ?”

19 Kọpi ní újázú ĩri ní kĩnĩ, “'Bá ịsúkí Ējēpētōgú ãzi kídí rĩ tị gé 'dãlé, pa 'bã 'bá ndrị ục'bá rĩ pi drịgé sĩ, ĩbē yị sēé mvụ 'bávè ndrị rĩ pi ní, ãzini kãbĩlō rĩ pi ní.”

20 Yétērō ní kọpi zịzú kĩnĩ, “Īri íngãá? Īmi kukí ĩri 'dãlé ãsĩ? Īmi gōkí muụ ĩri bĩ, ẹ ímụ rí ngá nyaá.”

21 Mósẽ ã'yĩ adrií Yétērō vé ãngá 'dãá rá, Yétērō ní ívé mvá ũkú Sípúrã ri sẹzú jezú Mósẽ ní ũkú rú. 22 Sípúrã ní Mósẽ ní mvá ágó tịzú.

Mósẽ ní 'yozú kĩnĩ, “Ma jākā āngũ nōri gé, ma ĩri ã rụ 'da Gērēsómā 'i.” Ífifí ni jākā.

²³ Vùdrĩ ni kã vùú ílí be āco, 'bāgú Ējēpētō vé rĩ ní drāzú. 'Bo rikí nyo 'bá Īsērélē vé rĩ pi ọcũú mužú drīgélé. 'Bá Īsērélē vé rĩ pi rikí ngoó Múngú ẹndrẹti gé, Múngú ã ko rí ĩ ĩzā bēnĩ. Kọpivé ngongará ca Múngú vúgá 'dálé rá. ²⁴ Múngú yì kọpivé ngongará rá, ĩri ní ívé ùndĩ 'í ní rụú Ābūrámā be Īsákā be, Yōkóbū be rĩ ã tā ígázú. ²⁵ Múngú ndre 'bá Īsērélē vé rĩ pi vé ĩzāngā rií nya rĩ, tā ni fi ẹsị ni gé ambamba.

3

Múngú átá Mósẽ be

¹ Ụ'dú ālu, Mósẽ ri ényepị Yétērō* átálágú Mīdīyānā vé rĩ vé kābīlō pi úcé ndrịi rĩ pi be, jì ānyāpá rĩ pi āngũ ã'wí cínyáfā rú rĩ gé, írā Múngú vé rĩ gé Sīnáyī gé 'dāá. ² Mālāyíkā Úpí† Múngú vé rĩ ní 'i i'dazú Mósẽ ní ācì dđịpi pẹti amuúpi kũmvũ ni agá 'dāá. Mósẽ ndre ācì rĩ ri dđị pẹti amuúpi kũmvũ rĩ agá 'dāá, 'bo pẹti rĩ ve kuyé. ³ Mósẽ ní ụsụzú kĩnĩ, “Tā 'i 'oópi 'dĩri ụkụ ni á ndre kuyé, á lē ma útrú ĩnyinjá mužú ndreé m̄ m̄ s̄, ngá s̄épi pẹti amuúpi kũmvũ rĩ ní vezú ku rĩ ã'di.”

* **3:1** 3:1 Yétērō: Yétērō vé rụ āzi Rūwélē 'i. 'Í lā Wũngará 2:18.

† **3:2** 3:2 Úpí: Ēbérē tị s̄, Múngú zị 'i rụ Yáwē, ífifí ni, Múngú adriipi mužú 'dání'dání rĩ 'i. Kẹlịkọ tị s̄, 'bā Yáwē ri zị Úpí. Í ịsụ lā Búkū Í'dóngará vé rĩ agá, Wũngará vé rĩ agá, Rụtā vé rĩ agá, āzini Yónā vé rĩ agá.

4 Úpí Múngú kã ndreé Mósē útrú 'i ñnyinǎ ácí riípi dǐípi 'dĩri ndreé, Múngú ní Mósē ri zizú pɛtǐ ácí ní rií dǐí 'a ni gé rĩ agá 'dǎá kĩnĩ, “Mósē! Mósē!”

Mósē ní ã'yǐzú kĩnĩ, “Ma nō.”

5 Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “Mí ítrú mi ñnyinǎ nōo ku, 'í nje mívé mǝrǝkú mí pá gá sĩ rá, ã'diātāsīyā vūrā mí ní pá tuzú 'dĩri vūrā uletere ni.” 6 Úpí Múngú ní 'yozú kĩnĩ, “Ma Múngú mí é'bípǐ vé rĩ, Múngú Ābūrāmā vé rĩ, Múngú Īsákā vé rĩ, Múngú Yōkóbū vé rĩ.” Mósē ní kúru drǐ 'bǎzú 'í mǐ ǝzǝzú ãní cí, ã'diātāsīyā 'o ũrǐ sĩ Múngú ẽ ɛndrɛtǐ ndrengára sĩ.

7 Úpí Múngú ní 'yozú kĩnĩ, “Á ndre ñzāngā mávé 'bá rĩ pi ní nyaá Ējɛpétō agá rĩ gí. Á yǐ kǝpívé ngongará ĩ ní rizú kǝpi ǝcǝzú túgɛrǐ rĩ vé tā gí, ñzāngā kǝpi ní nyaá rĩ ã tā fi má ɛsǐ agá ambamba. 8 Kúru má ísǐ ímú kǝpi paá 'bá Ējɛpétō vé rĩ pi drǐgɛ sĩ, kǝpi íjǐzú ífǐzú ãmvé āngū Ējɛpétō vé rĩ agásĩ, ma kǝpi jǐ mǐ āngū múké wālā ni gé, āngū 'dǎri agá, lé anigé, āzini ǝnyú anigé, āngū 'dǎri 'bá Kānānā vé rĩ pi vé ni, 'bá Hǐtǐ vé rĩ pi vé ni, 'bá Āmórā vé rĩ pi vé ni, 'bá Pɛrízĩ vé rĩ pi vé ni, 'bá Hívĩ vé rĩ pi vé ni, 'bá Jɛbúsĩ vé rĩ pi vé ni. 9 Á yǐ ngongará 'bá Īsɛrélɛ vé rĩ pi vé rĩ gí, á ndre ǝcǝngará 'bá Ējɛpétō vé rĩ pi ní kǝpi ǝcǝzú rĩ gí. 10 Kúru nóni á lɛ mi pɛé, 'í mǐ 'bǎgú Ējɛpétō vé rĩ vúgá 'dǎlé, mí íjǐ mávé 'bá Īsɛrélɛ vé rĩ pi ífǐú Ējɛpétō agásĩ ãmvé.”

11 'Bo Mósē ní 'yozú Múngú ní kĩnĩ, “Ma ã'di 'i ícǝpi mǐúpi 'bǎgú Ējɛpétō vé rĩ vúgá 'dǎá, 'bá

Īsērélē vé rĩ pi íjipi ĩfũupi Ējēpētō agásĩ ãmvé?”

12 Múngú ní 'yozú kĩnĩ, “Ma adri mí be trú. Ngá ícópí i'daápi kínĩ á pē mi nĩ rĩ, mí íjĩ dō 'bá rĩ pi ĩfũu Ējēpētō agásĩ rá, ĩmi ímụ ma ĩnjĩ írā nōri drĩgé nōgó.”

13 Mósē ní 'yozú Múngú ní kĩnĩ, “Á mụ dō 'yoó 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní, ‘Múngú ĩmi é'bípíjĩ vé rĩ ĩpē ma ímúzú ĩmi vúgá nōó nĩ,’ kòpi zíkí dō rú ní ã'di 'i, mâ lū kòpi ní ngóni?”

14 Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “‘BÁ RĨ MA 'I. 'Í 'yo 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní 'díní. “‘BÁ RĨ MA 'I, ĩpē ma ímúzú ĩmi vúgá nōó nĩ.’ ”

15 Múngú gō 'yoó Mósē ní dǐjĩ kĩnĩ, “‘Í 'yo 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní, ‘Úpí, Múngú ĩmi é'bípíjĩ vé rĩ, Múngú Ābūrámā vé rĩ, Múngú Īsákā vé rĩ, Múngú Yōkóbũ vé rĩ ĩpē ma ímúzú ĩmi vúgá nōó nĩ.’ Rụ 'dĩri mávé adriípi mụzú 'dání'dání rĩ, úyú ĩmi vùdrĩ gé rĩ pi céré, kòpi ã rikí mâ rụ zĩjĩ 'díní.

16 “‘Í mụ ambugu Īsērélē vé rĩ pi traá trú vūrā ãlu gé, 'í 'yo kòpi ní, ‘Úpí Múngú ĩmi é'bípíjĩ vé rĩ, Múngú Ābūrámā vé rĩ, Múngú Īsákā vé rĩ, Múngú Yōkóbũ vé rĩ i'da 'i má ní, ĩri ní 'yozú kĩnĩ, “‘Á 'bā mị rizú ĩmi ndrezú, á ndre tã ĩ ní 'oó ĩmi ní ũnjĩ Ējēpētō gá 'dílē rĩ rá. 17 Ándúru má ezi, má kĩnĩ, ma ĩmi íjĩ ĩfũ ĩzāngā ĩmi ní nyaá ũnjĩ ũnjĩ āngũ Ējēpētō vé rĩ agá 'dāá rĩ agásĩ ãmvé, ma ĩmi jĩ mụ adri āngũ 'bá Kānánā vé rĩ pi ní adrizú rĩ gé, 'bá Hítĩ vé rĩ pi ní adrizú rĩ gé, 'bá Āmórā vé rĩ pi ní adrizú rĩ gé, 'bá Pērízĩ vé rĩ pi ní adrizú rĩ gé, 'bá Hívĩ vé rĩ pi ní adrizú rĩ

gé, āzini 'bá Jēbúsī vé rī pi ní adrizú rī gé. Āngũ 'dāri agá, lé anigé, āzini ọnyú anigé." ' "

18 “Ambugu Īsērélē vé rī pi mi yī rá. Kúru ĩmi 'dekí mụú ambugu Īsērélē vé rī pi be 'bāgú Ĕjēpētō vé rī vúgá 'dāá, ĩmi 'yokí ĩri ní, ‘Úpí Múngú Ĕbérē rī pi vé rī i'da 'i 'bá ní rá. Mí ọyú 'bā ẹcī tuú mụzú ú'dú na āngũ ā'wí cínyáfā rú rī gé 'dāá, 'bā mụkí rí rōbōṅṅō zāá Úpí Múngú 'bávé rī ní.’ 19 ‘Bo á nī rá, 'bāgú Ĕjēpētō vé rī ícọ ĩmi ā'yīí mụú ku, 'bākí dō tā ũkpó ũkpó drī ni gé ká. 20 Kúru ma mâ drī inga 'bá Ĕjēpētō vé rī pi gbāzú āní, ma tā āyāzú āyāyā ni 'o āndíāndí kọpi āsámvú gé. Vúdrī ni gé, ĩri ĩmi ọyú mụzú rá.

21 “Ma sē 'bá Ĕjēpētō vé rī pi ẹ ẹsị ri adri ĩmi ní múké, ĩmi kádō fūú mụzú, ĩmi fūkí mụú drī be kọlọmgbọ rú ku. 22 Ũkú ālu ālu Īsērélē vé rī ā mụ ngá ĩ ní údé aya ọgú' 'bá ọgúṅgũ ni pi sī, dábũ sī, āzini bōngó ũnyī be ni pi zī 'bá ívé jó ā gārā gá rī pi vúgá, āzini ā zī 'bá ívé 'bẹtī āsámvú gé rī pi vúgá, ĩmi úsúkí rí ĩmivé anjī āgō rī pi, anjī ũkú rī pi be āní. ĩmi kádō fūú āngũ Ĕjēpētō vé rī agásī, ĩmi wụkí ngá 'dī'bée ārēvú céré mụzú ĩndī.”

4

Múngú sē Mósē ní ũkpō tā āyāzú āyāyā ni 'ozú

1 Kúru Mósē ní újázú Úpí Múngú ní kīnī, “‘Bo 'bá Īsērélē vé rī pi ā'yīkí dō ma ku, kọpi yīkí dō mávé tā ku, 'yokí dō kīnī mí índré má ẹndrẹtī gé kuyé, mâ 'o rí ngóni?”

² Úpí Múngú ní ìri zìzú kīnī, “Ngá mí ní rujú mí drìgé 'dīri ã'di?”

Ìri ní újázú kīnī, “Ngá rī túré.”

³ Úpí Múngú ní 'yozú ìri ní kīnī, “'Í 'be ìri vūgá 'dāá.” Mósē ní túré rī 'bezú vūgá 'dāá, túré rī ní ufuzú ìnī rú, Mósē nga ápa rá. ⁴ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “'Í su mī drì, 'í ru ìnī rī ã só.” Kúru Mósē ní ìnī rī vé só rujú, ìnī rī ní gōzú ufuzú túré rú ũzi. ⁵ Úpí Múngú ní 'yozú kīnī, “'Í 'o tā 'dīri, 'bá Ìsērélē vé rī pi ē ẹ'yīkí rí 'yozú kīnī, ma Úpí Múngú kòpi ẹ'bìpì vé rī, Múngú Ābūrámā vé rī, Múngú Ìsákā vé rī, Múngú Yòkóbū vé rī i'da 'i mí ní rá.”

⁶ Kúru Úpí Múngú ní gōzú 'yozú Mósē ní kīnī, “'Í su mī drì mívé bōngó akoóko rī agá 'dāá.” Mósē ní 'ì drì sujú ívé bōngó akoó rùkù rī agá 'dālé, ká 'ì drì ìnjé àmvé nōó, ũfú fu drì ni mveé kú gbū.

⁷ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “'Í su mī drì gōó bōngó akoóko rī agá 'dāá dīí.” Mósē ní 'ì drì sujú bōngó akoó rùkù rī agá 'dāá, ká 'ì drì ìnjé àmvé nōó, drì ni gō ícá ule, sù ũkù rī tìjì.

⁸ Úpí Múngú ní 'yozú kīnī, “Kòpi ã'yīkí dō mi kuyé, dōku kòpi ũsùkí dō tā mí ní 'oó àyāzú àyāyā drìdrì 'dāri kuyé, kòpi ícá tā àyāzú àyāyā mí ní 'oó vùlé nōri ã'yī rá. ⁹ 'Bo kòpi ã'yīkí dō tā àyāzú àyāyā ìrì 'dī'bée kuyé, dōku kòpi yìkí dō tā mí ní 'yoó rī kuyé, mí ìbē yī àmbúgú dīpì dīdì Náyìlì vé rī dāá nyòókù drìgé 'dāá. Yī mí ní ìbē yī Náyìlì vé rī agá dāá nyòókù drìgé 'dīri gō 'i újā àrì rú.”

10 'Bo Mósē ní gōzú újázú Úpí Múngú ní kīnī, “Á Úpí Múngú, í dózú ɪnógósí, á nī átángá átá be múké ku, mâ ádra ɛnjĕnjĕ, ma ri a'bu a'bu.”

11 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Á'di ri sē 'bá ri ícó átángá átá nī, dōku átá ku nī? Á'di ri sē bì ni ri tā yĭ nī, dōku bì ni yĭ tā ku nī? Á'di ri sē mĭ ni ri āngū ndre nī, dōku mĭ ni ndre āngū ku nī? 'Bá rī adri ma Úpí Múngú 'i kuyé? 12 'Í mụ, ma mĭ ɪzā ko, mĭ ícó átángá rī átá rá, ma tā rī ɪmbá mí ní, mĭ ícó átángá rī átá rá.”

13 Mósē ní 'yozú ɪri ní kīnī, “Á Úpí Múngú, 'í pē 'bá āzi mụzú áyu.”

14 Kúru jĭkó ní 'dezú Úpí Múngú agá, ɪri ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Mí ɛdrĭpĭ Áronā Lévígú rī 'dāayo? Á nī rá ɪri ícó átá múké rá. ɪri nóni ri ɪmụ mí vúgá nōlé. Kādō mi ndreé, ɛsĭ ni ri adri āyĭkō sĭ. 15 Mĭ ícó tā mí ní lēé átá rī ũlū ɪri ní rá, ma ɪmi ɪzā ko ɪrĭtró átángá rī sĭ rá, āzini ma ɪmi ɪmbá tā ɪmi ní lēé 'oó rī sĭ rá. 16 Áronā ri átángá rī átá 'bá rī pi ní mĭ vūrā gá nī, sū mí ní kōdō átá nī rī tĭnĭ, mĭ adri ɪri ní sū Múngú tĭnĭ, mĭ átángá ɪri ní lēé átá rī ũlū ɪri ní nī. 17 'Í 'dụ túré 'dĭri mụzú mí drĭgé sĭ ɪndĭ, 'í 'o tā āyāzú āyāyā ni ānĭ.”

Mósē mvi gōó Ējĕpétō gá

18 Kúru Mósē ní 'i újázú gōzú ɛnyĕpĭ Yétērō vúgá 'dālé, ɪri ní 'yozú Yétērō ní kīnī, “Mí ọyụ ma, á lē gōó mụđ Ējĕpétō gá má ɛ'dĭpáa pi ndreé, kōpi dō ɪdri rú.”

Yétērō ní 'yozú kīnī, “Í mụ, tākiri ã adri mí be.”

¹⁹ Mósē ní drī adrií Mīdīyānā gá 'dālé rī gé, Úpí Múngú ní átázú ĩri ní kīnī, “Í gō vúlé Ējēpētō gá 'dālé ũzi, 'bá lē' 'bá mi 'dì' 'bá rī pi ũdrākí gí.”

²⁰ Kúru Mósē ní ívé ũkú 'dụzú anjíná rī pi be 'bázú dōngí úgóró gá, kōpi ní mụzú Ējēpētō gá 'dālé. 'Dụ túré Múngú ní 'yoó ã jì rī mụzú ĩndī.

²¹ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í gō dō Ējēpētō gá 'dālé gí, mī nī múké 'yozú kīnī, ũkpō má ní sēé mí ní 'dīri, lē mī 'o tā āyāzú āyāyā ni pi 'bāgú rī ē ẹndrẹti gé. 'Bo ma sē ĩrivé ẹsị ri te te, ícọ 'bá rī pi ọyụú mụzú ku. ²² Kúru 'í 'yo 'bāgú rī ní, 'Tā Úpí ní 'yoó rī ĩri 'dini, Īsērélē ri mávé mvá ágó káyú rī.* ²³ Ándúrú á 'yo mí ní, má kīnī, “Mí ọyụ mávé mvá ágó, ã mụ rí ma ĩnjíjì,” 'bo mí gā ĩri ọyugá sī, kúru ma mívé mvá ágó káyú rī 'dì drā rá.’ ”

²⁴ Vūrā Mósē pi ní lazú rī gé, Úpí Múngú ícá ímụ Mósē ri ísụ, lē kōdō Mósē ri 'dị drāá 'dīísí rá. ²⁵ Sīpúrā ní ìlì í'dụzú ívé mvá ágó rī vé ágélé ē tị lịzú ǎní.† ĩri ní lā' 'bú rī ĩkpāzú Mósē pá gá 'dāá, ĩri ní 'yozú kīnī, “ǎrí ĩfūúpi 'dīri úmú nóni 'bávé ǎjē mí be rī ícá ngá ǎlu gí.” ²⁶ Kúru Úpí

* **4:22** 4:22 Īsērélē ri mávé mvá ágó káyú rī: Múngú kīnī 'bá Īsērélē vé rī pi ǎrēvú céré ívé mvá ágó káyú rī. † **4:25** 4:25 Ágélé ē tị lịgárá: Múngú lū Ābūrāmā ní kīnī, anjì āgō Ābūrāmā vé rī pi adriki dō caá ụ'dụ ǎrō gí, lē ā úlìkì kōpi ā ágélé ē tị rá, lūzú kīnī, kōpi anjì Múngú vé ní. 'Bá rī ǎ'yī dō 'í ágélé ē tị sēé lịjì gí, ĩri tǎjmbị Mósē vé rī 'dụ nga. 'Í lā 'Ídóngará 17:9-14; Ẹzị 15:1-5.

Múngú gō Mósē ri 'dij kuyé. Sīpúrā ní 'yozú kīnī, “Ágélé ē tị má ní lị 'dīri pa mi drā sịgé sī gí.”

²⁷ Úpí Múngú ní 'yozú Ārónā ní kīnī, “Í mụ ǎngū ǎ'wí cínyáfā rú rī gé 'dǎá, ĩmi mụkí rí ĩmi ịsụ Mósē be.” Kúru Ārónā ní mụzú Mósē ri ịsụzú ịrǎ Múngú vé rī drịgé 'dǎlé, kọpi ní ĩ u'dezú ẹzịzú bẹdrị sī. ²⁸ Kúru Mósē ní tǎ Úpí Múngú ní 'i pẹzú mụzú Ẹjẹpétō gá rī ũlǔzú Ārónā ní céré, ǎzini ũkpō Múngú ní sēé 'í ní tǎ ǎyǎzú ǎyǎyǎ ni 'ozú rī ũlǔzú ịri ní.

²⁹ Kúru Mósē pi ní 'dezú mụzú Ārónā be Ẹjẹpétō gá 'dǎlé. Kọpi ní ambugu Ịsẹrélẹ vé rī pi úmúzú céré vūrǎ ǎlu gé. ³⁰ Ārónā ní tǎ Úpí Múngú ní 'yoó Mósē ní rī ũlǔzú kọpi ní céré. Kúru Mósē ní tǎ ǎyǎzú ǎyǎyǎ ni 'ozú 'bá rī pi ẹndrẹtị gé. ³¹ 'Bá rī pi ẹ'yǐkí tǎ Ārónā ní átá rī rá. Kọpi kǎ nị ǎmá 'yozú kīnī Úpí Múngú ụsụ ịvé tǎ gí, ǎzini ndre ịvé ịzǎngǎ gí, kọpi ní kǔmǔcị ũtịzú, ĩ drị sịzú vūgá Úpí Múngú ri ịnjịzú.

5

Mósē pi Ārónā be mụkí átá 'bǎgú Ẹjẹpétō vé rī ní

¹ Mósē pi Ārónā be, kọpi ní 'dezú mụzú 'bǎgú Ẹjẹpétō vé rī vúgá 'dǎlé. Kọpi ní 'yozú ịri ní kīnī, “Úpí Múngú Ịsẹrélẹ rī pi vé rī kīnī, ‘Lẹ mī ọyụ 'bá mávé rī pi fūú nōósī rá, kọpi ǎ mụkí rí ụmụ údé ma ịnjịzú ǎngū ǎ'wí cínyáfā rú rī gé 'dǎá.’ ”

² 'Bǎgú rī ní 'yozú kọpi ní kīnī, “Úpí Múngú ĩmi ní 'yoó mǎ 'dụ ịrivé tǎ ngáá, mǎ ọyụ 'bá Ịsẹrélẹ

vé rĩ pi fũú nōósĩ rá 'dĩri ã'di 'i? Á nĩ Úpí Múngú 'dĩri kuyé, má ọyụ 'bá Īsērélē vé rĩ pi fũú nōósĩ ãluṅáni ku.”

³ Mósē pi Ārónā be, kōpi ní 'yozú 'bāgú rĩ ní kīnī, “Múngú Ēbérē rĩ pi vé rĩ, i'da 'i 'bá ẹndrẹti gé rá. Mí ọyụ 'bā fũú nōósĩ rá, 'bā tukí rí ẹci ú'dú na ǎngũ ã'wí cínyáfā rú rĩ agásĩ, 'bā mụkí rí rọbọṅọ zǎá Úpí Múngú 'bávé rĩ ní, 'bá mụkí dō ku, ĩri drā ũnjí ĩpē 'bá drịgé, dōku ĩri ari'ba ĩpē ímú 'bā ú'dí ũdrā rá.”

⁴ 'Bo 'bāgú Ējēpētō vé rĩ ní 'yozú kīnī, “Mósē, ĩmi Ārónā be, 'bá rĩ pi ri ẹzị ngá píri, ngá ĩmi ní lězú kōpi jizú mụzú rá rĩ ã'di? ĩmi gōkí vúlé ẹzị gé 'dǎá.” ⁵ Kúru 'bāgú rĩ ní 'yozú kīnī, “ĩmi ndrekí drī ká, 'bá Īsērélē vé rĩ pi ízúkí nóni ambamba, ĩmi lēkí kōpi ã ngakí ẹzị ku!”

⁶ Ú'dú ǎlu ǎlu 'dāri sī, 'bāgú rĩ ní tǎimbí sězú 'bá ẹzị ũlũ'bá túgẹrī rĩ pi ní rĩ pi ní, ǎzini Īsērélē ĩ ní ũpěé ũ'bǎá 'bá ambugu rú Īsērélē rĩ pi drịgé rĩ pi ní kīnī, ⁷ “Nóni ã sēkí ásé ĩ ní rizú bīrīkī vé ũtrētrē tuzú rĩ 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní dīi ku. Kōpi ã mụkí ĩngá ndǎá nī. ⁸ 'Bo ĩmi 'bǎkí kōpi ã gbǎkí bīrīkī rĩ vé kǎlǎfe caá gbǎ ándúru kōpi ní gbǎá drīdrī rĩ pí, lē kōpi ã gbǎkí kǎlǎfe ni mǎdǎṅá ku. Kōpi kpūnūkū rú, kōpi ní rizú útrézú ǎnī kīnī, 'Mí ọyụ 'bā fũú nōósĩ rá, 'bá lēkí mụy rọbọṅọ zǎá 'bávé Múngú ní.’ ⁹ ĩmi 'bǎkí kōpi ã ngakí ẹzị ũkpó ũkpó ni pi, kōpi ã rikí pá tuú tée rií tǎ ũnjō vé 'dĩri yīi ku.” ¹⁰ Kúru 'bá ẹzị ũlũ'bá túgẹrī rĩ pi ní rĩ pi, Īsērélē 'í ní ũpěé ũ'bǎá 'bá ambugu

rú Īsērélē rī pi drīgé rī pi be, kōpi ní fūzú mužú átángá 'bāgú rī ní 'yoó rī ūlūzú 'bá Īsērélē vé rī pi ní kīnī, “Bāgú rī 'yo 'dīni kīnī, ‘Á gō ĩmi ní ásé bīrīkī vé ūtrētrē tuzú ni sēé dīi ku. ¹¹ ĩmi muží ndāá ĩmi ngúlúpí sī, vūrā ĩmi ní ícózú ĩsúzú rá rī gé. 'Bo lē ĩmi gbākí bīrīkī rī vé kālāfe caá gbā ándúró ĩmi ní gbāá drīdrī rī pí.’ ” ¹² Kúru 'bá rī pi ní ayízú mužú ásé bīrīkī vé ūtrētrē tuzú rī ndā be āngū Ējēpētō vé rī agásī. ¹³ 'Bá ězī ūlū' 'bá tūgērī rī pi ní rī pi ríkí tūgērī rī pi mīi rīi ězī rī ngaá ūkpō sī. Kōpi ri 'yo tūgērī rī pi ní, “Lē ú'dú ālu ālu, ĩmi gbākí bīrīkī rī gbā ándúró ĩmi ní rīi gbāá 'bá ní rīi ĩmi ní ásé bīrīkī tuzú rī sēé nī rī pí.” ¹⁴ 'Bāgú rī vé 'bá ězī ūlū' 'bá rī pi ríkí 'bá Īsērélē vé ĩ ní ū'bāá ambugu rú rī pi ūgbāá, kōpi ríkí 'yoó kīnī, “Í dózú ájée ícázú āndrū, ĩmivé 'bá rī pi gbākí bīrīkī rī gbā ándúró rī pí kuyé āsī?”

¹⁵ Īsērélē ĩ ní ūpēé ū'bāá 'bá ambugu rú Īsērélē rī pi drīgé rī pi ní 'dezú mužú 'bāgú rī vúgá 'dālé, kōpi ní ĩri mázú drī ĩrī sī kīnī, “Bā átí' 'bá mívé nī, mi ri 'bā 'o 'dīni āsī? ¹⁶ 'Bá ězī ūlū' 'bá rī pi gākí 'bá ní ásé ūtrētrē tuzú rī sēgá sī, kōpi ri 'yo 'bā gbākí bīrīkī, kōpi dī ri 'bā ūgbā be, tā ūnjí 'dīri, 'bá mívé rī pi ri ĩjī 'bá drīgé nī.”

¹⁷ 'Bāgú rī ní újázú kōpi ní kīnī, “Īmi kpūnūkū rú, ĩmi gākí ězī ngagá sī, sē ĩmi ní rizú 'yozú kīnī, ‘Mí oyu 'bā fūú nōósī, mužú rōbōņō zāá Úpí Múngú ní ānī.’ ¹⁸ ĩmi ngakí mužú ězī rī ngangará gá, sēkí ĩmi ní ásé bīrīkī tuzú rī āluņáni ku. 'Bo lē ĩmi gbākí bīrīkī rī gbā ándúró ĩmi ní rīi gbāá rī pí.”

19 Ìsèrèlê ì ní ùpěé ù'bǎá 'bá ambugu rú Ìsèrèlê rī pi drìgè rī pi kǎ yì kìnì, ú'dù ǎlu agá, lè ì gbǎkí kǎlǎfè b̄rìk̄ì vé rī mǎdǎṅá ku, sè k̄opi n̄kí á má 'yozú kìnì ì nóni ìzǎngǎ agá. 20 K̄opi kǎ 'bǎgú rī kuú, k̄opi ìsúkí Mósè pi ri ì tē Ārónǎ be létì gé 'dǎá'dǎ. 21 K̄opi ní 'yozú Mósè pi ní Ārónǎ be kìnì, “Úpí Múngú ǎ ndre tǎ ìmivé 'd̄iri, ǎ l̄i tǎ ìmi drìgè, ǎ'diǎtǎs̄iyǎ ìmi sèkí nóni 'bǎgú rī ívé ùgalaku rī pi be, k̄opi nḡúkí 'bá ùnjí, tǎ ìmi ní 'oó 'd̄iri índrè s̄ù ìmi sèkí ìl̄i ǎco 'bá Èjèpétò vé rī pi drìgè 'bá ú'dìzú ùdrǎzú ǎní rī t̄inì.”

Mósè zì Múngú ri

22 Mósè ní k̄opi kuzú, ìri ní mužú Múngú ri zìzú kìnì, “Á! Úpí Múngú, mi ri ìzǎngǎ sè mívé 'bá rī pi ní 'd̄ini ǎs̄i? Mí ìpè ma ìmúzú n̄gò ǎlè? 23 Í'dózú sǎ má ní mužú 'bǎgú rī vúgá tǎ mívé rī ùl̄úzú rī gé, 'bǎgú rī sè ìzǎngǎ 'bá mívé rī pi ní ùnjí ùnjí, 'bo 'í pa 'bá mívé rī pi kuyé.”

6

1 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósè ní kìnì, “Mí ìmú tǎ má ní lèé 'oó 'bǎgú rī ní rī ndre rá. Mávè ùkpò s̄i, ìri 'bá mávè rī pi oyu mužú rá, mávè ùkpò s̄i, ìri 'bá rī pi dro f̄ù ívé ǎngū agásí rá.”

2 Múngú gò 'yoó Mósè ní kìnì, “Ma Úpí Múngú 'i. 3 Ọtù má 'da ma Ābūrámǎ ẹndrẹtì gé, Ìsákǎ ẹndrẹtì gé, ǎzini Yókóbū ẹndrẹtì gé rá, Ma Múngú Ùkpò 'Dìpa 'i, 'bo á sè mávè rú Úpí Múngú 'd̄iri n̄j̄i k̄opi ní kuyé. 4 Á r̄u kpá ùnd̄i k̄opi be, ma ǎngū Kǎnánǎ vé k̄opi ní ǎndúrú adrii

'a ni gé 'dää jákã rú rĩ sê kôpi ní. ⁵ Á yì ìzãngã 'bá Ējêpétô vé rĩ pi ní rizú 'bá Īsêrelê vé rĩ pi ôcũzú túgêrĩ rú rĩ gí, sê má ígá ùndĩ má ní rujú kôpi be rĩ vé tâ gí.

⁶ “Kúru 'í 'yo 'bá Īsêrelê vé rĩ pi ní kînĩ, ‘Ma Úpí Múngú 'i, ma ìmi íjì ífũ êzì ùkpó ùkpó 'bá Ējêpétô vé rĩ pi ní ríí ìmi ôcũzú rĩ agásĩ rá. Ma ìmi oyu adringará túgêrĩ rú rĩ agásĩ rá, ùkpô mávé rĩ sĩ, ma ìmi pa, ma kôpi írĩñã ùnjí ùnjí. ⁷ Īmi adri 'bá mávé ní pi, ma adri Múngú ìmivé ni. Īmi kúru ìmú nĩ áamá 'yozú kînĩ, ma Úpí Múngú ìmivé rĩ, ìmi íjìpi ífũúpi êzì ùkpó ùkpó 'bá Ējêpétô vé rĩ pi ní rizú ìmi ôcũzú rĩ agásĩ rĩ 'i. ⁸ Ma ìmi íjì adri ãngũ má ní ùyô ni sôo sêé Ābũramã ní, Īsákã ní, ãzini Yôkóbũ ní rĩ agá. Ma ãngũ rĩ sê ìmi ní, írì adri ngá ìmivé ni. Ma Úpí Múngú 'i.’ ”

⁹ Mósê ní tâ Múngú ní 'yoó 'dĩri ùlũzú 'bá Īsêrelê vé rĩ pi ní, 'bo kôpi gãkí Mósê ri yìgá sĩ, ã'diãtãsiyã kôpi ê êsì ísú ìzãngã ï ní ï ôcũú túgêrĩ rú rĩ sĩ.

¹⁰ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósê ní kînĩ, ¹¹ “'Í mu 'yoó 'bãgú Ējêpétô vé rĩ ní 'dĩni, lã ã oyu 'bá Īsêrelê vé rĩ pi fũú ívé ãngũ agásĩ ãmvé.”

¹² 'Bo Mósê ní újázú Úpí Múngú ní kînĩ, “Dô 'bá Īsêrelê vé rĩ pi yìkí ma ku pírì, 'bãgú rĩ ícô ma yì íngóni, ísúzú ma ri a'bu a'bu?”

¹³ Úpí Múngú ní tãimbì sêzú Mósê pi ní Ārónã be kînĩ, “Īmi újákí ìmi gôo 'bãgú Ējêpétô vé rĩ vúgá 'dää, ìmi íjìkí 'bá Īsêrelê vé rĩ pi ífũú Ējêpétô agásĩ ãmvé.”

E'biṗi Mósē vé rī pi, āzini Ārónā vé rī pi

¹⁴ Úyú Īsērélē vé rī pi 'dī:

Īsērélē vé mvá káyú Rübénā vé anji āgō rī pi ā rú 'dī, Ēnókā 'i, Pálū 'i, Ēzīrónā 'i, Kārímī sī. Úyú 'dī'bée Rübénā vé rī.

¹⁵ Anji āgō Sīmīyónā vé rī pi 'dī, Yēmūyélē 'i, Yāminī 'i, Ōhádī 'i, Yākinī 'i, Zōhárā 'i, Kánánāzī rī vé mvá Sávūlā sī. Úyú 'dī'bée Sīmīyónā vé rī.

¹⁶ Anji āgō Léví vé ī ní sī rī pi ā rú 'dī: Gērēsónā 'i, Kōhátā 'i, Mērārā sī. Léví adri caá ílí be mūdūrūlū ālu pūkú na drī ni ézīrī (137).

¹⁷ Anji āgō Gērēsónā vé rī pi, Lībīnī pi Sīméyī be.

¹⁸ Anji āgō Kōhátā vé rī pi ā rú 'dī, Āmūrámū 'i, Īzīhárī 'i, Hēbērónā 'i, Ūzīyélē sī. Kōhátā adri caá ílí be mūdūrūlū ālu pūkú na drī ni na (133).

¹⁹ Anji āgō Mērārā vé rī pi, Māhúlī pi Músī be. Úyú ī ní sī 'dī'bée íbíkí ífūú sūrú Léví vé rī agá.

²⁰ Āmūrámū je 'í étēpi vé ómvúpi Yōkōbédē ri, tī ĩri ní Ārónā pi Mósē be. Āmūrámū adri caá ílí be mūdūrūlū ālu pūkú na drī ni ézīrī. (137)

²¹ Anji āgō Īzīhárī vé rī pi 'dī, Kórā 'i, Nēfégē 'i, Zíkīrī sī.

²² Anji āgō Ūzīyélē vé rī pi 'dī, Mīsāyélē 'i, Ēlēzāfánā 'i, Sítīrī sī.

²³ Ārónā je Ēlīsébā ri, Ēlīsébā ri Āmīnādábā vé mvá ūkú, ĩri Nāsónā ómvúpi, tī Nādábū ri,

Ãbúhũ ri, Êlêzárã ri, Ìtãmárã sī.

²⁴ Anji āgō Kórã vé rī pi 'dī, Āsírī 'i, Êlêkánã 'i, Ābīyāsáfã sī. Úyú 'dī'bée Kórã vé rī.

²⁵ Ārónã vé mvá Êlêzárã je Pütīyélê vé mvá ũkú, mvá ũkú rī tị ĩri ní Fīnásã ri.

Úyú 'dī'bée íbíkí ĩfũú sùrú Lévī vé rī agá.

²⁶ Ārónã pi Mósê be, 'bá 'dī'bée Úpí Múngú ní 'yoó kôpi ní, “Ìmi ijíkí sùrú Īsêrélê vé rī pi ĩfũú āngũ Êjêpétô vé rī agásĩ āmvé ìvé sùrú rī pi vúgá sī.” ²⁷ 'Bá 'dī'bée 'yo'bá 'bāgú Êjêpétô vé rī ã ọyụ 'bá Īsêrélê vé rī pi ĩfũú āngũ Êjêpétô vé rī agásĩ āmvé rī.

²⁸ Úpí Múngú átá ándúrú Mósê ní Êjêpétô gá 'dãlé, ²⁹ kīnī, “Ma Úpí Múngú 'i. Lê mī ũlũ 'bāgú Êjêpétô vé rī ní tã má ní 'yoó mí ní rī pi ārêvú céré.”

³⁰ 'Bo Mósê újá Úpí Múngú ní kīnī, “Mí nị rá ma ri a'bu a'bu, 'bāgú rī ícó ma yị íngóni?”

7

¹ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósê ní kīnī, “Í ndre drī ká, á 'bã mi adrií sũ Múngú tịnị 'bāgú rī ẹnđrẹtị gé, mí édrịpị Ārónã ri adri nẹbị rú, ri mívé ụ'dúkọ rī ũlũ 'bāgú rī ní nī. ² Mí ũlũ tã má ní 'yoó mí ní rī pi céré mí édrịpị Ārónã ní, Ārónã ã mụ 'yoó 'bāgú rī ní kīnī, lē ã ọyụ 'bá Īsêrélê vé rī pi fũú ívé āngũ agásĩ āmvé. ³ 'Bo ma sē 'bāgú rī vé ẹsị ri tete, átã mâ 'o dō tã āyāzú āyāyā ni āngũ Êjêpétô vé rī agá kárakarã drããsīyã, ⁴ 'bāgú rī ícó ĩmi yị ku. Kúru mávé ũkpō sī, ma

'bá Ĕjēpétō vé rĩ pi ĩrĩṅā tā ũnjí ũnjí ni pi sĩ, ma súrú āndiāndí Ĩsērélē vé rĩ pi íjĩ ĩfũ āngũ Ĕjēpétō vé rĩ agásĩ āmvé. ⁵ Má kādō mávé ũkpō lúú 'bá Ĕjēpétō vé rĩ pi ní, āzini ma kādō 'bá Ĩsērélē vé rĩ pi íjĩ ĩfũú Ĕjēpétō agásĩ āmvé, 'bá Ĕjēpétō vé rĩ pi kúru ímú nĩ áamá 'yozú kínĩ, ma Úpí Múngú 'i."

⁶ Mósē pi Ārónā be 'okí tā rĩ sũ Úpí Múngú ní ẹzịĩ ĩ ní rĩ tịnị. ⁷ Lókí kọpi ní átázú 'bāgú rĩ be rĩ gé, ịsú Mósē ri ílĩ be pũkú ārō, Ārónā ri ílĩ be pũkú ārō drĩ ni na.

Ārónā vé túré újá 'i ufuú ịnị rú

⁸ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē pi ní Ārónā be kĩnĩ, ⁹ "'Bāgú rĩ 'yo dō ĩmi ní, 'Ĩmi 'okí tā āyāzú āyāyā ni,' 'í 'yo Ārónā ní, 'Mí í'dụ mívé túré, 'í 'be 'bāgú rĩ ẹndrẹtị gé vūgá 'dāá,' ĩri gō 'i újá ufu ịnị rú."

¹⁰ Kúru Mósē pi ní mụzú Ārónā be 'bāgú rĩ vúgá 'dāá, kọpi 'okí tā rĩ sũ Úpí Múngú ní ẹzịĩ ĩ ní rĩ tịnị. Ārónā ní ívé túré 'bezú vūgá 'bāgú rĩ ẹndrẹtị gé, āzini ĩrivé ũgalaku rĩ pi ẹndrẹtị gé, túré rĩ újá 'i ufuú ịnị rú. ¹¹ Kúru 'bāgú rĩ ní ívé 'bá tā nị' 'bá ambamba rĩ pi zịzú 'bá újógú rú rĩ pi be, āzini 'bá ũjōgũ vé ẹzị nga' 'bá āngũ Ĕjēpétō vé rĩ agá rĩ pi be, kọpi 'okí kpá tā rĩ nyo sũ 'dĩri tịnị. ¹² 'Bá ālu ālu 'be ívé túré vūgá 'dāá, túré rĩ pi újákí ĩ ufuú céré ịnị rú. 'Bo Ārónā vé túré ufuúpi ịnị rú rĩ, ute kọpívé túré ufu' 'bá ịnị rú rĩ pi rá. ¹³ 'Bāgú rĩ vé ẹsị gō teete sũ Úpí Múngú ní 'yoó rĩ tịnị, gā Mósē pi yịgá Ārónā be sĩ.

Yïĭ Ęjĕpĕtō agá rĩ újá 'i ufuú ãrí rú

14 Úpí Múngú ní 'yozú Mósĕ ní kĭnĭ, “Bāgú rĩ vé éśí tete, gā 'bá Ĭsĕrélĕ vé rĩ pi oḃuḃá muḃá sĭ. 15 Kúru drĭ sĭ ũ'búti kŭnĭkŭnĭ, 'í mu 'bāgú rĩ tĕé yĭĭ āmbúgú dĭpi dĭdĭ Náyĭlĭ vé rĩ gé 'dāá, ĩsú mu drĭ yĭĭ gé 'dālĕ kuyé. Kādō muḃú yĭĭ gé 'dāá, ĩmi ĩsúkí rí ĩmi ĩri be, 'í 'du mívĕ túré 'i újapi ufuúpi ĩnĭ rú rĩ muḃú mí drĭgé sĭ ĩndĭ. 16 Kúru 'í 'yo 'bāgú rĩ ní, 'Úpí Múngú Ębĕrĕ rĩ pi vé rĩ ĩpĕ ma ímú 'yo mí ní kĭnĭ, “Lĕ mĭ oḃu 'bá mávé rĩ pi muḃú rá, kōpi ā muḃí rí ma ĩnjĭĭ āngŭ ā'wí cínyáfā rú rĩ gé 'dāá.” 'Bo cĭmgbá āndrŭ sĭ, mí gā tā 'dĭri yĭḃá sĭ. 17 Úpí Múngú ní 'yozú kĭnĭ, 'i tā āzi 'o lŭzú kĭnĭ ádarú 'i Úpí 'i, 'i yĭĭ āmbúgú dĭpi dĭdĭ Náyĭlĭ* vé rĩ gbā túré 'í drĭgé 'dĭri sĭ, yĭĭ rĩ gō 'i újá ka ku ārí rú. 18 Ĩ'bĭ yĭĭ āmbúgú dĭpi dĭdĭ Náyĭlĭ agá rĩ pi ímú ũdrā rá, yĭĭ rĩ gō ngŭ ũnjĭkānyākānyā. 'Bá Ęjĕpĕtō vé rĩ pi ícókí mvuḃú ku.' ”

19 Úpí Múngú ní 'yozú Mósĕ ní kĭnĭ, “Í 'yo Ārónā ní, “Í 'du mívĕ túré, mí inga suú yĭĭ Ęjĕpĕtō vé rĩ pi drĭgé 'dāá, yĭĭ dĭ'bá dĭdĭ rĩ pi drĭgé 'dāá, yĭĭ ĩ ní gaága rĩ pi drĭgé 'dāá, átápára rĩ pi drĭgé 'dāá, yĭĭ rĩ pi gō ĩ újá cérĕ ku ārí rú. Āngŭ Ęjĕpĕtō vé rĩ agá 'dāá, yĭĭ ũdrĭ agá rĩ pi, yĭĭ kŭlúkú agá rĩ pi cérĕ ĩ újá adri ku ārí rú.’ ”

20 Kúru Mósĕ pi Ārónā be 'duḃí tā rĩ ngaá sŭ Úpí Múngú ní ęziĭ ĩ ní rĩ tĭnĭ. Ārónā ní ívé túré í'dúzú, ĩri ní yĭĭ Náyĭlĭ ĕ mĭ gbāzú 'bāgú rĩ

* 7:17 7:17 Náyĭlĭ: 'Bá Ęjĕpĕtō vé rĩ pi vé múngú rĭĭ ĩnjĭĭ rĩ pi kárakarā, Náyĭlĭ rĭ múngú āzi kōpi ní rĭĭ ĩnjĭĭ rĭ.

endretì gé 'dìgé, āzini ìrivé ũgalaku rĩ pi endretì gé 'dìgé, yĩ rĩ újá 'i céré kuú ārí rú. ²¹ Ț'bí yĩ Náyĩlĩ agá rĩ pi ũdrākí rá, yĩ āmbúgú dīpi dīdī Náyĩlĩ rĩ gō ngũ ũnjíkānyākānyā, 'bá Ējēpētō vé rĩ pi ícókí mvuú ku. Yĩ āngũ Ējēpētō vé rĩ agá rĩ gō céré adrií ārí rú.

²² 'Bo újógú Ējēpētō agá rĩ pi ũ'bĩkí kpá ìvé ũkpō ũjōgũ vé rĩ áyú, yĩ rĩ újá 'i ufuú ārí rú. Sē 'bāgú rĩ vé ẹsì gō teé mužú drīgélé, gā Mósē pi vé tā Ārónā be rĩ yigá sī, sũ Úpí Múngú ní 'yoó rĩ tĩnì. ²³ Tā 'dĩri fi ẹsì ni agá 'dāá āluṅáni kuyé, ìri ní 'i újázú gōzú ívé jó agá 'dāá. ²⁴ 'Bá Ējēpētō vé rĩ pi gaki yĩ Náyĩlĩ ā gārā céré kuú kídí rú, ì ịsúkí rí yĩ mvuú ānì, ā'diātāsīyā kōpi ícókí yĩ Náyĩlĩ ri mvuú ku.

²⁵ Úpí Múngú kā yĩ Náyĩlĩ rĩ ẹ mị gbāá, vudrì ni gō adrií caá ụ'dú ẹzĩrĩ.

8

Țwōnyōkí údrúkúdrú ìfũú

¹ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “Í mụ 'yoó 'bāgú rĩ ní, 'Úpí Múngú kĩnĩ, mî oyu ívé 'bá rĩ pi fũú nōosĩ rá, kōpi ā mụkí rí 'i ìnjĩ bēsĩnĩ.

² 'Í gā dō kōpi oyugá sī, 'i sē mívé āngũ rĩ ga céré ku údrúkúdrú rú, ³ Yĩ āmbúgú dīpi dīdī Náyĩlĩ ā 'a ri ga céré ku údrúkúdrú rú. Kōpi ìfũ yĩ rĩ agásĩ, kōpi fi mívé jó agá, kōpi útú mívé gbóló drīgé sī, kōpi úfí ũgalaku rĩ pi vé jó agá, kōpi úfí mívé āti sílé gá sī, dōku kōpi útú úfí mívé sángú rĩ pi agá. ⁴ Kōpi útú mî rú' 'bá gá sī, mívé 'bá rĩ

pi ã rú'ba gá sī, āzini mívé ũgalaku rī pi ã rú'ba gá sī.' ”

⁵ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í 'yo Ārónā ē inga ívé túré úsú yīi dī'ba dīdī Ējēpétō vé rī pi drīgé sī, yīi ī ní gaága rī pi drīgé sī, átápára rī pi drīgé sī, údrúkúdrú rī pi ē īfūkí rí ayiú āngū Ējēpétō vé rī agásī céré.”

⁶ Kúru Ārónā ní ívé túré ingazú úsú zú yīi Ējēpétō vé rī pi drīgé sī, údrúkúdrú rī pi īfūkí gaá āngū Ējēpétō vé rī agásī céré. ⁷ 'Bo újógú rī pi 'okí kpá ívé ũkpō ũjōgū vé rī sū 'dīri tīnī, sē údrúkúdrú rī pi īfūkí kpá āngū Ējēpétō vé rī agá rá.

⁸ 'Bāgú rī ní Mósē pi zizú ímú zú Ārónā be, īri ní 'yozú kōpi ní kīnī, “Īmi zīkí Úpí Múngú ri, ā dro rí údrúkúdrú rī pi mâ rú'ba gá sī, āzini mávé 'ba rī pi ã rú'ba gá sī rá. Ma 'ba īmivé rī pi oyu mu rōbōṅṅō zā Úpí Múngú ní rá.”

⁹ Mósē ní újázú 'bāgú rī ní kīnī, “Mí īpē sâ ni, ma ícô Múngú ri zī mí ní, mívé ũgalaku rī pi ní, āzini mívé 'ba rī pi ní rá, údrúkúdrú rī pi ícô āngū rī ku rá, 'yéná yīi āmbú gú dīpi dīdī Náyīlī agá rī pi áwí adri nī.”

¹⁰ 'Bāgú rī ní 'yozú kīnī, “Īmi ímúkí zīj má ní drū sī.” Mósē ní újázú 'bāgú rī ní kīnī, “Ma ícô mu zī mí ní rá, sū mí ní 'yoó rī tīnī, mī nī rí á má 'yozú kīnī, múngú āzi adripi sū Úpí Múngú 'bávé rī tīnī ni 'dāáyo. ¹¹ Údrúkúdrú rī pi īmi ku rá, āzini kōpi mívé ũgalaku rī pi ku mívé 'ba rī pi be rá, 'yéná yīi āmbú gú dīpi dīdī agá rī pi áwí adri nī.”

12 Mósē pi Ārónā be, kōpi kâ 'bāgú rĩ kuú gí, Mósē ní Úpí Múngú ri zizú, ā dro rí údrúkúdrú ĩri ní ĩpēē 'bāgú rĩ drĩgē rĩ 'dĩisĩ rá. 13 Úpí Múngú yì Mósē vé zingará rá, údrúkúdrú rĩ pi ũdrākí jó rĩ pi agásĩ, bóró rĩ pi agásĩ, āngũ rĩ pi agásĩ céré. 14 'Bá Ĕjēpētō vé rĩ pi ĩkũnākí údrúkúdrú ũdrā'bée rĩ pi kuú amuku rú, amuku rú, āngũ rĩ ngũ kú āní ũnjíkānyākānyā. 15 'Bo 'bāgú rĩ kã ndreé údrúkúdrú rĩ pi ũdrākí céré gí, ẹsì ni gō teete, gā Mósē pi ve tã Ārónā be rĩ yigá sĩ, sũ Úpí Múngú ní ándúru 'yoó rĩ tĩnì.

Ƴwōnyōkí mōnyúná ĩfũú

16 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “Í 'yo Ārónā ní, ē inga ívé túré, ā gbā fúrúndì nyṑòkú agá 'dĩri āní, fúrúndì Ĕjēpētō agá rĩ gō 'i újá ufu céré mōnyúná rú.” 17 Kúru Mósē pi ní 'ozú Ārónā be sũ Úpí Múngú ní 'yoó ĩ ní rĩ tĩnì. Ārónā kã fúrúndì rĩ gbāá, fúrúndì rĩ gō 'i újá ufuú kuú céré mōnyúná rú, mōnyúná rĩ pi gũkí 'bá rĩ pi drĩgē, āzini ānyāpá rĩ pi drĩgē. Fúrúndì āngũ Ĕjēpētō vé rĩ agá rĩ, gō 'i újá ufuú kuú céré mōnyúná rú. 18 'Bo újógú rĩ pi kã kōdō ỳ'bĩĩ ĩvé ũkpō ũjōgũ vé rĩ áyú mōnyúná rĩ pi ē ĩfũkí rí āní āmvé, kōpi ỳ'bĩkí tí. Mōnyúná rĩ pi áwíkí gũú kuú 'bá rĩ pi drĩgē, āzini ānyāpá rĩ pi drĩgē.

19 Újógú rĩ pi ní 'yozú 'bāgú rĩ ní kĩnĩ, “Tã 'dĩri Múngú 'o nĩ.” 'Bo 'bāgú rĩ vé ẹsì áwí teete, gā tã 'dĩri yigá sĩ, sũ Úpí Múngú ní ándúru 'yoó rĩ tĩnì.

Ƴwōnyōkí únýúnýú ĩfũú

20 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Drũ ỹ'bútì kũnĩkũnĩ, 'í kpu mụy 'bāgú rĩ vúgá 'dǎá, kǎdō lēé mụy ỹĩ gé 'dǎá, 'í 'yo ĩri ní, ‘Úpí Múngú kīnī, mí oyụ mávé 'bá rĩ pi fũú nōósĩ rá, kòpi ǎ mụkí rí ma ĩnjĩ bēnĩ. 21 Mí gǎ dō kòpi oyugá sī, ma ỳnyỳnyỳ bĩtrĩká ĩpē ímụ mí drĩgé, mívé ũgalaku rĩ pi drĩgé, ǎzini mívé 'bá rĩ pi drĩgé, kòpi úfí ĩmivé jó agásĩ céré. 'Bá Ĕjēpētō vé rĩ pi vé jó ǎ 'a ri ga céré ku ỳnyỳnyỳ rú, ǎngũ kòpivé rĩ ga céré ku ỳnyỳnyỳ rú.

22 “ “Bo ỳ' dũ 'dǎri sī, ỳnyỳnyỳ bĩtrĩká rĩ pi cakí mávé 'bá adri 'bá ǎngũ Gōsēnĩ vé rĩ agá rĩ pi vúgá 'dǎá ku. Ma tǎ 'dĩri 'o 'dĩni, mĩ nĩ rí áamá 'yozú kīnĩ, ma Úpí Múngú 'i, ma ũkpō be ǎngũ nōri agá. 23 Ma mávé 'bá rĩ pi ǎsámvú aco mívé 'bá rĩ pi be rá. Tǎ ǎyǎzú ǎyǎyǎ 'dĩri, ĩri 'i 'o drũ sī.’ ”

24 Úpí Múngú ní tǎ rĩ 'ozú sũ 'í ní 'yoó rĩ tĩnị. Ỳnyỳnyỳ bĩtrĩká pi ní ĩ tōzú 'bāgú rĩ vé jó agá, ũgalaku rĩ pi vé jó agásĩ, ǎngũ Ĕjēpētō vé rĩ ǎ 'a ga céré kuú ỳnyỳnyỳ rú, iza ǎngũ Ĕjēpētō vé rĩ céré.

25 Kúru 'bāgú rĩ ní Mósē pi zizú ímúzú ǎrónǎ be 'í vúgá nōó, ĩri ní 'yozú kòpi ní kīnī, “Ĭmi mụkí rōbōṅṅō zǎá Múngú ĩmivé rĩ ní, 'bo ĩmi zǎkí ǎngũ Ĕjēpētō vé rĩ agá nōgó ũgōgō.”

26 'Bo Mósē ní újázú 'bāgú rĩ ní kīnī, “Tǎ mí ní 'yoó 'dĩri adri múké ku. Rōbōṅṅō* 'bá ní lēé zǎá Úpí Múngú 'bávé rĩ ní rĩ pi, 'bá Ĕjēpētō vé rĩ pi 'bá ngũ ǎnĩ ũnjí. Dō 'bá zǎkí rōbōṅṅō 'bá Ĕjēpētō

* **8:26** 8:26 Rōbōṅṅō: 'Bá Ĕjēpētō vé rĩ pi ri ǎnyǎpá 'bá Ĭsērélē vé rĩ pi ní rií zǎá rōbōṅṅō rú rĩ pi ĩnjĩ múngú rú.

vé rĩ pi ní lěé ku ni nōgó, kōpi ícókí nyo 'bâ úvì ũdrāá írā sī ku? ²⁷ Lě 'bâ tukí ěcī caá ú'dú na, mužú āngũ ā'wí cínyáfā rú rĩ gé 'dāá, 'bâ zākí rí rōbōṅṅo Úpí Múngú 'bávě rĩ ní, sũ ĩri ní ẹzií 'bá ní rĩ tịnị."

²⁸ 'Bāgú rĩ ní 'yozú kīnī, "Ma ĩmi ọyọ mužú rōbōṅṅo zā Úpí Múngú ĩmivé rĩ ní āngũ ā'wí cínyáfā rú rĩ gé 'dālě rá, 'bo lě ĩmi mụkí rará rú ku. Nóni ĩmi zíkí má ní Múngú ri."

²⁹ Mósě ní újázú 'bāgú rĩ ní kīnī, "Má kādō mi kuú, ma koro mụ Úpí Múngú ri zị, drũ sī, ụnyụnyụ bītríká rĩ pi nga mụ rá. Kōpi ĩmi ku mívě ũgalaku rĩ pi be, mívě 'bá rĩ pi be rá. 'Bo lě mí ũ'bā 'bā mị ku, āzini mí uga 'bā ku, ádarú lě mí ọyọ 'bā mụ rōbōṅṅo zāá Úpí Múngú ní rá."

³⁰ Mósě ní kúru 'bāgú rĩ kuzú 'dāgá, ĩri ní mužú Úpí Múngú ri zịzú, ³¹ Úpí Múngú 'o tā rĩ sũ Mósě ní zị rĩ tịnị. Ụnyụnyụ rĩ pi ní ngazú fũzú 'bāgú rĩ vé jó agásí, ĩrivé ũgalaku rĩ pi vé jó agásí, ĩrivé 'bá rĩ pi vé jó agásí. Ụnyụnyụ ace 'dālě āluṅáni kuyé. ³² 'Bo 'bāgú rĩ vé ẹsị gō áwí teéte, gā 'bá rĩ pi ọyugá sī.

9

Ịwōnyōkí ānyāpá rĩ pi ũdrāá

¹ Úpí Múngú ní 'yozú Mósě ní kīnī, "Í mụ 'bāgú Ẹjēpétō vé rĩ vúgá 'dāá, 'í 'yo ĩri ní, 'Úpí Múngú Ẹbéré rĩ pi vé rĩ kīnī, "Mí ọyọ mávě 'bá rĩ pi fũú nōósí rá, kōpi ā mụkí ma ịnjịí." ² Mí gā dō kōpi ọyugá sī, ³ Úpí Múngú ri drā ũnjí ịpě mívě ānyāpá rĩ pi ú'dí ũdrā rá. Í'dózú mívě hūsání,

dōngí, kámīlō, tị, kābīlō, ndrīí rĩ pi be, ĩri ú'dị
ũdrā rá. ⁴ 'Bo Úpí Múngú ri 'bá Īsērélē vé rĩ pi
vé ānyāpá gũ túngú, ĩri 'bá Ējēpétō vé rĩ pi vé rĩ
gũ túngú, Īsērélē rĩ pi vé ānyāpá ā ũdrākí rí ĩndī
ku.' ”

⁵ Úpí Múngú útú sâ tā 'dĩri 'ozú rĩ gí, Úpí
Múngú kīnĩ, 'i tā 'dĩri 'o drũ sī. ⁶ Kā caá drũ 'dĩni,
Úpí Múngú ní tā rĩ 'ozú sũ 'í ní 'yoó rĩ tịnị. 'Bá
Ējēpétō vé rĩ pi vé ānyāpá ũdrākí céré. 'Bo 'bá
Īsērélē vé rĩ pi vé rĩ ũdrā kuyé. ⁷ 'Bāgú rĩ ní āgō
urukọ pězú mužú 'bá Īsērélē vé rĩ pi vé ānyāpá
rĩ pi ndrezú, kọpi cakí ịsụ 'bá Īsērélē vé rĩ pi vé
ānyāpá drā āluḡáni kuyé. 'Bo kọpi kâ ímụ ũlũú
'bāgú rĩ ní, 'bāgú rĩ vé ẹsị áwí nyo teéte, gā 'bá
Īsērélē vé rĩ pi ọyugá sī.

Ịwōnyōkí ụpịpịḡá 'bá rĩ pi ā rụ' bá ũ'bāá

⁸ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē pi ní Ārónā be kīnĩ,
“Īmi úmvúkí úfúrágú ácí vūrā gá rĩ drị sī tré tré,
Mósē ā yī úfúrágú rĩ uru 'dāá, 'bāgú rĩ ā tē rí
ndreé. ⁹ Úfúrágú rĩ 'i újá ufu fịrụndị rú, ĩri ayi
āngũ Ējēpétō vé rĩ agásī céré, ĩri ufu ụpịpịḡá rú,
ĩri 'bá Ējēpétō vé rĩ pi ā rụ' bá ũ'bā, ĩvé ānyāpá
rĩ pi be, ụpịpịḡá rĩ pi ũfī ku āzó rú.”

¹⁰ Kúru kọpi ní úfúrágú ácí vūrā gá rĩ úmvúzú,
kọpi ní 'dezú mužú 'bāgú rĩ vúgá 'dāá. Mósē
ní úfúrágú rĩ yīzú uru 'dāá, sē ụpịpịḡá ũ'bā 'bá
Ējēpétō vé rĩ pi ā rụ' bá, ānyāpá rĩ pi be, ụpịpịḡá
rĩ pi ũfīkí kú āzó rú. ¹¹ Újógú rĩ pi ícókí pá tuú
Mósē ẹndrẹtị gé bā ku, ā'diātāsīyā ụpịpịḡá rĩ ní
kọpi ā rụ' bá ũ'bāá kuú āzó rú, 'bá Ējēpétō vé rĩ

pi be rĩ sĩ. ¹² 'Bo Úpí Múngú sē 'bāgú rĩ vé ẹsì áwí teéte, gā Mósē pi vé tā Ārónā be rĩ yìgá sĩ, sũ Úpí Múngú ní ándúró 'yoó Mósē ní rĩ tịnì.

Ịwõnyõkí fí 'deé

¹³ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnĩ, “Drũ sĩ ỳ'bùtì kũnìkũnì, 'í kpu muzú 'bāgú rĩ vúgá 'dāá, 'í 'yo ìri ní, Úpí Múngú 'bá Ēbérē vé rĩ pi ní ríí ìnjĩ rĩ kīnĩ, 'Mí ọyụ mávé 'bá rĩ pi fũú nōósĩ rá, kòpi ā mụkí rí ma ìnjĩ. ¹⁴ Mí gā dō kòpi ọyugá sĩ, ma wõnyõkí ùnjí ìpě mí drĩgẹ, mívé ùgalaku rĩ pi drĩgẹ, āzini 'bá mívé āngũ agá rĩ pi drĩgẹ, mĩ nĩ rí 'yozú kīnĩ, 'bá āzi sũ̀pì má tịnì vũ drĩgẹ nōgó 'dāáyo. ¹⁵ Mā ẹsì ā lě té dō nĩ, ma mávé ùkpõ lũ, ma té drā ìwõnyõ mí ní, āzini mívé 'bá rĩ pi ní, ìmi té ùdrā mívé 'bá rĩ pi be vũ drĩgẹ sĩ cére. ¹⁶ 'Bo tā má ní mi kuzú adrízú ídri rú rĩ, mĩ nĩ rí mávé ùkpõ áamá ānì, mā rú ā kụ rí ayii muzú vũ drĩgẹ sĩ cére. ¹⁷ 'Bo mi drĩ ri pá tu títì 'bá mávé rĩ pi drĩgẹ, mí gā kòpi ọyugá sĩ. ¹⁸ Drũ sĩ sā nōri tịnì rĩ gé, ma fí ỳkụ ni 'deépi Ējẹpétō agá nōgó kuyé ni sē 'de ùnjí ùnjí. ¹⁹ 'Í sē tǎimbì mívé ùgalaku rĩ pi ní, kòpi ā mụkí ìvé ānyāpá rĩ pi ìjì 'bá rĩ pi be ápālā ā ndúgẹ nōó mbělē, ā'diātāsīyā ìjìkí dō 'bá rĩ pi ānyāpá rĩ pi be kuyé, fí ri ìmụ 'de, ìri kòpi gbā ùdrā rá!' ”

²⁰ 'Bāgú rĩ vé ùgalaku rĩ pi ā ụrụkọ ā'yìkí átángá Úpí Múngú ní 'yoó Mósē tì gé rĩ rá, koro kòpi njukí mụú ìvé tǔgẹrĩ rĩ pi ìjì ānyāpá rĩ pi be ápālā ā ndúgẹ nōó. ²¹ 'Bo 'bá gā'bá tā Úpí Múngú ní 'yoó rĩ yìgá sĩ rĩ pi, kúkí ìvé tǔgẹrĩ rĩ pi, ānyāpá rĩ pi be kú āmvé 'dāá.

22 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Mí inga mívé túré suú ʊrʊ 'dāá, fí ā 'de rí āngū Ĕjēpétō vé rī agásī céré, fí rī ā gbā rí 'bá Ĕjēpétō vé rī pi, ĩvé ānyāpá rī pi be, ngá ómvú agá rī pi be céré.” 23 Mósē kā ívé túré rī ingaá suú ʊrʊ 'dāá, Úpí Múngú ní fí ĩpēzú ũvi be, āngū rī ga lókú ʊrʊ 'dāá cĩngbá ícázú vūgá nōó. Úpí Múngú ĩpē fí 'deé āngū Ĕjēpétō vé rī agásī céré. 24 Fí rī 'de, āngū rī ga lókúlókú. Ūlí vīpi ũkpō be 'dāri, ĩnógósí ni vī drī āngū Ĕjēpétō vé rī agá kuyé. 25 Fí 'deépi 'dāri gbā 'bá Ĕjēpétō vé rī pi ānyāpá rī pi be ũnjí ũnjí, gbā kōpivé ngá ómvú agá rī pi rúwí rúwí, gbā pētī rī pi ũṅóó vūgá. 26 Vūrā fí rī ní 'dezú kuyé rī 'yéṅá Gōsēnī vé rī. Gōsēnī ri vūrā 'bá Ĭsērélē vé rī pi ní adrizú rī.

27 'Bāgú rī ní tī pēzú Mósē pi vú sī Ārónā be. Ĭri ní 'yozú kōpi ní kīnī, “Ĕndépi á 'o ũnjí, tā Úpí Múngú vé rī ĩri pīrī, ma 'bá mávé rī pi be, tā 'bá ní 'oó rī adri pīrī kuyé. 28 Ĭmi zíkí Úpí Múngú ri, fí 'deépi ũvi be 'dīri ā tu pá rá. Ma ĩmi oyū fū mʊzú rá, ĩmi gōkí adrii nōgó dīi ku.” 29 Mósē ní újázú ĩri ní kīnī, “Má kādō fūú kūrú rī agá nōósī, ma koro mʊ Múngú ri mā drī ĩrī sī, ma ĩri zī, ũvi rī pá tu rá, fí rī vé 'dengará, ĩri kpá pá tu rá. Mí kúru nī áamá 'yozú kīnī, vū nōri ĩndépi Úpí Múngú vé ni. 30 'Bo á nī rá, mi mívé ũgalaku rī pi be, ĩmi rukí Úpí Múngú ri kuyé.”

31 Fí rī gbā ngá ĩ ní saása rī pi rúwí rúwí, ĩsúzú ʊrʊkʊ'bée ũ'a be, ʊrʊkʊ'bée zokí fū gí. 32 'Bo fí rī gbā ũndú rī pi kuyé, ā'diātāsīyā ũndú rī pi kakí vúlé rú.

³³ Mósē ní kúru 'bāgú rĩ kuzú, ĩri ní 'dezú füzú kũrú rĩ agásĩ āmvé, ĩri ní Úpí Múngú ri mǎzú drĩ ĩrĩ sĩ, ĩri ní Múngú ri zizú, ũvi rĩ vé gangará, āzini fĩ rĩ vé 'dengará ní pá tuzú, yĩgò rĩ ní ātĩzú. ³⁴ 'Bāgú rĩ kǎ ndreé yĩgò rĩ vé 'dĩngará, fĩ rĩ vé 'dengará, āzini ũvi rĩ vé gangará tu pá gí, 'bāgú rĩ pi ívé ũgalaku rĩ pi be, kòpi gòkí 'deé rií ũnjikányā 'oó dǐj, kòpi ě ẹsì gò teéte. ³⁵ 'Bāgú rĩ gǎ 'bá Īsērélē vé rĩ pi ọyugá sĩ, sũ Úpí Múngú ní ándúrú 'yoó Mósē ní rĩ tĩnị.

10

Ẹwõnyõkí úmbí 'deé

¹ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “Í gò mujú 'bāgú rĩ vú 'dǎá, á 'o 'bāgú rĩ vé ẹsì teéte, ívé ũgalaku rĩ pi be gí, mà 'o rí tǎ āyāzú āyāyā ni pi ānị kòpi āsámvú gé, ² tǎ má ní 'oó āyāzú āyāyā 'bá Ējēpétò vé rĩ pi āsámvú gé kòpi ĩrĩngázú 'dĩri, ĩmi ũlũkí rí ú'dógú'dógú ni ĩmivé anjĩná rĩ pi ní, āzini kòpivé anjĩná rĩ pi ní, ĩmi nĩkí rí 'yozú kínĩ, ma Úpí Múngú 'i.”

³ Kúru Mósē pi ní 'dezú mužú Ārónǎ be 'bāgú rĩ vūgá 'dǎá, kòpi ní 'yozú 'bāgú rĩ ní kínĩ, “Úpí Múngú Ēbérē rĩ pi ní rií ĩnjĩ rĩ kínĩ, ‘Ngá sēepi mí drĩ ní adrizú ũkpó ũkpó, mí ní ma ĩnjĩzú ku rĩ ā'di? Mí ọyú 'bá mávé rĩ pi mujú, kòpi ā mukí rí ma ĩnjĩ bēnĩ. ⁴ 'Í gǎ dō kòpi ọyugá sĩ, 'í ndre múké! Drũ sĩ, ma úmbí ĩpē mívé āngũ agá. ⁵ Kòpi nyòókú rĩ ě drĩ ĩmũlũ céré. Kòpi mívé ngá ě ĩmbítǎ fĩ ní izaá kuyé rĩ nya ngá ọmvú agá rĩ pi be céré. ⁶ Kòpi ĩ tō ĩmivé jó agásĩ,

ũgalaku rĩ pi vé jó agásĩ, 'bá Ęjĕpétō vé rĩ pi vé jó agásĩ céré, úmbí ímúpi 'deépi 'dĩri, ũku ni 'de drĩ āngũ Ęjĕpétō vé rĩ agá 'dĩni kuyé, í'dózú lóki ĩmi é'bípi ní rizú adrizú āngũ rĩ agá rĩ gé.' ” Kúru Mósē ní 'í újázú, ĩri ní 'dezú mužú 'bāgú rĩ ędretĩ gé 'dĩisĩ rá.

⁷ 'Bāgú rĩ vé ũgalaku rĩ pi ní 'yozú 'bāgú rĩ ní kĩnĩ, “Mí lē 'bā nyakí ĩzāngā rĩ ágó 'dĩri drĩgé caá gbụ ngõtù? Mí oyu 'bá ĩsērélē vé rĩ pi mužú 'dĩisĩ rá, kōpi ā muží rí ĩvé Úpí Múngú ri ĩnjĩ. Mí nĩ kuyé 'yozú kĩnĩ, Ęjĕpétō ábá gí?”

⁸ Kúru ũgalaku rĩ pi ní Mósē pi zizú Ārónā be ĩgōzú 'bāgú rĩ vúgá nōlé, 'bāgú rĩ ní 'yozú kōpi ní kĩnĩ, “Múké, ĩmi ícó mužú ĩmivé Úpí Múngú ri ĩnjĩ rá. 'Bo 'í lū má ní, ā'di pi mužú nĩ?”

⁹ Mósē ní újázú 'bāgú rĩ ní kĩnĩ, “'Bā mužú 'bávé anjiná rĩ pi be, 'bá āká rú rĩ pi be, anji āgō rĩ pi be, anji ũkú rĩ pi be, kābīlō rĩ pi be, ndrĩĩ rĩ pi be, tí rĩ pi be, ā'diātāsīyā 'bā mužú ũmũ údé Úpí Múngú ri ĩnjĩzú.”

¹⁰ 'Bāgú rĩ ní 'yozú kĩnĩ, “Má oyu dō ĩmi mužú ĩmivé ũkú rĩ pi be, anjiná rĩ pi be gí, Úpí Múngú ā adri ĩmi be! Tā ĩmi ní rií ũsũũ rĩ adri múké ku.

¹¹ Á lē ku ĩmi ní mužú céré! Á lē 'yéná āgō rĩ pi ā muží nĩ, kōpi ā muží rí Úpí Múngú rĩ ĩnjĩ sũ mí ní zĩ rĩ tĩnĩ.” Kúru 'bāgú rĩ ní Mósē pi drozú fūzú Ārónā be 'í andregá sī āmvé.

¹² Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “Mí inga mívé túré suú āngũ Ęjĕpétō vé rĩ drĩgé 'dāá, úmbí ē ĩmũlũ rí āngũ rĩ, kōpi ā nyakí rí ngá

ómwú agá rĩ pi, āzini ngá ĩmbítā fí ní gbāá kuyé rĩ pi céré 'dĩísí rá.”

¹³ Kúru Mósē ní ívé túré ingazú suzú āngū Ĕjēpétō vé rĩ drĩgé 'dāá, Úpí Múngú ní ũlí ĩpēzú āngū rĩ agá ỳtú ní ĩfūngará gálésíla, ũlí rĩ vī ỳtú nǐǐ, ĩnǐná be rá. Kā mụú caá ỳ'bụtịná gá, ịsú ũlí rĩ ívị úmbí rĩ pi ịjị gí. ¹⁴ Úmbí rĩ 'de, ĩmũlũ āngū Ĕjēpétō vé rĩ ē drĩ céré. Úmbí 'deépi 'dāri, ỳkụ ní 'de drĩ 'dání kuyé, gō kpá 'deé dǐi ku. ¹⁵ Úmbí rĩ pi ĩmũlũkí āngū rĩ nǐi kuú gǐ. Kọpi nyakí ngá ē ĩmbítā fí rĩ ní gbāá kuyé ómwú agásí rĩ pi, pẹtị ũ'a rĩ pi be céré, ngá ómwú agá rĩ pi, pẹtị rĩ pi be, kọpi ē bị gō adrii 'dāáyo āngū Ĕjēpétō vé rĩ agá.

¹⁶ Koro 'bāgú rĩ ní Mósē pi zizú ímúzú Ārónā be. ĩri ní 'yozú kọpi ní kǐnǐ, “Á 'o ũnjí Úpí Múngú ĩmivé rĩ ẹndrẹtị gé, āzini ĩmi ẹndrẹtị gé. ¹⁷ ĩmi trũkí ma mávé ũnjĩkǎnyā agásí dǐi, ĩmi zikí má ní Úpí Múngú ĩmivé rĩ, ā 'dụ rí wõnyọkị ũnjí nōri mǎ rụ'ba gá sǐ rá.”

¹⁸ Kúru Mósē ní 'bāgú rĩ kuzú, ĩri ní mụzú Úpí Múngú ri zizú. ¹⁹ Úpí Múngú ní ũlí rĩ újázú, ũlí rĩ gō í'dó vī ỳkpō be ỳtú ní 'dengará gálésíla, gō úmbí rĩ pi vīi mụzú Yǐi Tafu Ika* rĩ gé 'dāá. Úmbí ace ālunáni āngū Ĕjēpétō vé rĩ agá 'dāá kuyé. ²⁰ 'Bo Úpí Múngú sē 'bāgú rĩ vé ẹsị gō teéte, gǎ 'bá ĩsērélē vé rĩ pi oyugá sǐ.

Ịwõnyọkí āngū rĩ bǐi nǐi kuú cịci

* **10:19** 10:19 Yǐi Tafu Ika: Yǐi Tafu Ika 'dĩri, ĩ kpá zị Yǐi Tafu Lómí be ni.

21 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í su mí drị 'bũ gé 'dāá, āngũ Ējēpētō vé rī ā bī rí nị kuú cịcị, † 'bá āzi ā ndre rí āngũ ānī ku.” 22 Kúru Mósē ní 'í drị suzú 'bũ gé 'dāá, āngũ rī ní bīzú nịzú cịcị, 'du caá ụ'dụ na, āngũ Ējēpētō vé rī agá sī céré. 23 'Bá āzi ndre ógúpị ā rụ' 'bá ku, 'bá āzi tu ẹcị ku. 'Bo vūrā 'bá Īsērélē vé rī pi ní adrizú rī gé, āngũ rī ụtụjá rú.

24 Kúru 'bāgú rī ní Mósē ri zịzú ímụzú 'í vúgá nōó, ĩri ní 'yozú kīnī, “Īmi mụkí Úpí Múngú ri ịnjị ịyí. Īmi ícọ mụ ĩmivé ũkú rī pi be, anjịná rī pi be rá, 'bo ĩmi kukí ĩmivé kābīlō rī pi, ndrị rī pi, tị rī pi be adrií nōgó.”

25 'Bo Mósē ní 'yozú kīnī, “Mí oyu 'bá ní ānyāpá rī pi, 'bā jịkí rí zāá 'bávé Úpí Múngú ní rōbōṅṅọ rú. 26 'Bā 'bávé ānyāpá rī pi jị céré mụzú ĩndī, 'bá ícókí āzi ni kuú vúlé ku. 'Bā urukọ' 'bée zā 'bávé Úpí Múngú ri ịnjịzú ānī, 'bo 'bá nịkí drị kuyé, 'bā ānyāpá ngōri zā Múngú ní rōbōṅṅọ rú, cīmgbá 'bá ní cazú 'dālé rī gé.”

27 'Bo Úpí Múngú sē 'bāgú rī vé ẹsị gō teéte, 'bāgú rī gā kōpi oyuḡá sī. 28 'Bāgú rī ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í dẹ mi má ẹndrẹtị gé 'dīisī rá! Mí nị mụké, lē mí gō índré má ẹndrẹtị gé dđị ku! 'Í gō dō ímụ má vúgá nōó dđị, mi drā rá!”

29 Mósē ní újázú ĩri ní kīnī, “Īri mụké, sụ mí ní 'yoó rī tịnị, má ícọ índré mí ẹndrẹtị gé dđị ku!”

† 10:21 10:21 Āngũ Ējēpētō vé rī ā nị rí kú cịcị: Múngú sē ụtụ rí bī nị kuú cịcị, ā'diātāsīyā 'bá Ējēpētō vé rī pi ní ụtụ rí ịnjị ịvé múngú āzi rú rī sī.

11

Ƴwõnyõkí anji kâyú rĩ pi ùdrã

¹ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósẽ ní kĩnĩ, “Á lě wõnyõkí ãzi ùnjí ni ìpěé ãlu 'bãgú rĩ drĩgé, ívé 'bá Èjèpétõ agá rĩ pi be. Tã 'dĩri ã vùdrĩ gé, 'bãgú rĩ ìmi oyụ muzú rá. Ìri ìmi dro fũ ãngũ rĩ agásĩ rá. ² Í mụ lúú ãgõ Ìsèrélẽ vé rĩ pi ní, ãzini ùkú rĩ pi ní kìnĩ, kòpì ã mụkí ngá ì ní údé aya ógú 'bá ógúògú ni pi sĩ, ãzini dábũ sĩ ni pi zì 'bá adri 'bá ìvé jó gārã gá rĩ pi vúgá.” ³ Úpí Múngú sē 'bá Èjèpétõ vé rĩ pi ìnjĩkí 'bá Ìsèrélẽ vé rĩ pi ìnjĩnjĩ. Mósẽ ri Èjèpétõ gá 'dãá 'bá ãmbúgú, 'bãgú rĩ vé ùgalaku rĩ pi 'bá Èjèpétõ vé rĩ pi be, ìnjĩkí ìri ìnjĩnjĩ.

⁴ Kúru Mósẽ ní 'yozú 'bãgú rĩ ní kìnĩ, “Úpí Múngú kìnĩ, 'Kãdõ mụụ caá ìnìnjá ágágá, ma ẹlì muzú ãngũ Èjèpétõ vé rĩ agásĩ. ⁵ Anji ãgõ 'bá Èjèpétõ vé rĩ pi ní tìj kâyú rĩ pi céré ìmụ ùdrã rá, 'bãgú rĩ vé mvá kâyú ìmụpi úrípi lúpá málũngá vé rĩ drĩgé rĩ í'dó drã nĩ, anji kâyú rĩ pi ùdrã cĩmgbá cazú túgẽrĩ riipi ngá 'yìipi rĩ vé mvá ágó kâyú rĩ vúgá, ãzini 'bá Èjèpétõ vé rĩ pi vé ãnyãpá rĩ pi vé anji ãgõ kâyú rĩ pi kpá céré ìmụ ùdrã rá. ⁶ ãngũ Èjèpétõ vé rĩ agásĩ céré, 'bá rĩ pi ìmụ lùlùlù ga, lùlùlù ì ní ìmụ gaá 'dĩri, ùkụ ni gaki drĩ ãngũ Èjèpétõ vé rĩ agá kuyé, 'bo lùlùlù sù 'dĩri tìj ìcókí gõõ gaá ñjì ku. ⁷ 'Bo 'bá Ìsèrélẽ vé rĩ pi ãsámvú gé 'dãá, ãngũ rĩ újì ku kírì, ùcógú ágbó 'bá ãzi sĩ ku, ñõku ágbó ãnyãpá sĩ ku.’ Kúru ìmi ìcò nĩ áamá 'yozú kìnĩ, Úpí Múngú ri ẹsì múké 'bã

'bá Īsērélē vé rĩ pi ní, ĩmi 'bá Ĕjēpétō vé rĩ pi, ĩri ĩmi ĩrĩŋā rá. ⁸ Ūgalaku Ĕjēpétō vé rĩ pi ārēvú céré ímú kũmũcí ũtĩ má ęndręti gé, kōpi ma mā drĩ ĩrĩ sĩ, kōpi 'yo, mā jĩ mávé 'bá rĩ pi mužú. Tā 'dĩri ā vudrĩ gé, ma kúru 'de mu.” Jĩkó ní 'deé Mósē agá rĩ sĩ, ĩri ní 'bāgú rĩ kuzú, ĩri ní füzú mužú āmvé.

⁹ Úpí Múngú 'yo ándúru Mósē ní kĩnĩ, “Bāgú rĩ ícó ĩmi yĩ ku. Kúru ĩri sē ma tā āyāzú āyāyā ni pi 'o tré āngũ Ĕjēpétō vé rĩ agá.” ¹⁰ Mósē pi Ārónā be 'okí tā āyāzú āyāyā 'dĩ'bée céré 'bāgú rĩ ęndręti gé rá, 'bo Úpí Múngú sē 'bāgú rĩ ęsĩ gō teéte, lē 'bá Īsērélē vé rĩ pi oyuú fuú ívé āngũ Ĕjēpétō vé rĩ agásĩ ku.

12

Múngú ęlĩ 'bá Īsērélē vé rĩ pi vé jó ti gé sĩ

¹ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē pi ní Ārónā be Ĕjēpétō gá 'dālé kĩnĩ, ² “Mbāá nōri ĩri adri ĩmi ní mbāá ĩmi ní í'dózú ĩmivé ílĩ lāzú rĩ. ³ Mí áyú 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní céré kĩnĩ, ú'dú mužrĩ mbāá nōri vé rĩ gé, 'bęti ālu ālu ē í'dú kābĩlō mvá dōku ndrĩĩ mbaápi fōlō ni. ⁴ Dō 'bá rĩ pi vé kālāfe 'bęti 'dĩgé rĩ mādāŋá, ícókĩ kābĩlō rĩ nyaá deę céré ku, kōpi ā úmúkĩ ĩ 'bęti āzi ĩnyĩŋá ni be, kōpi ē ĩpēkĩ kābĩlō ĩ ní ícó nyaá céré rá ni. ⁵ Ānyāpá ĩmi ní ĩpēé rĩ ā adri kābĩlō ágó, dōku ndrĩĩ ágó adriipi ílĩ be ālu, rų'bá be múké ni. ⁶ ĩmi ũtēkĩ kōpi múké cĩmgbá cazú ú'dú mužrĩ drĩ ni sų mbāá 'dĩri vé rĩ agá, kúru 'bęti ālu ālu Īsērélē vé rĩ pi ā úlĩkĩ kābĩlō rĩ pi ndrĩĩ rĩ pi be,

ũtú rĩ ní 'dengará gá nyã rĩ gé 'dĩgé. ⁷ Kôpi ẽ í'dúkí kãbĩlõ rĩ vé ãrí, dõku ndrĩĩ rĩ vé ãrí ùbée jó kôpi ní ngá nyazú rĩ vé kẹ̀tẹ̀ ẽ ẹ̀rĩfe ịrị 'dĩ'bee ã rú'ba gá sị, ãzini uru rĩ ã rú'ba gá. ⁸ Ịnị́nà ̃lu ̃lu 'dãri sị, kôpi ã úzóki kãbĩlõ rĩ vé zãá, dõku ndrĩĩ rĩ vé zãá úzózõ, ã nyakí pánga ị ní á'dí ãkúfị ãkó ni sị, tịbị nị draápi dradra ni sị. ⁹ ã nyakí zãá rĩ ùbũrú ku, dõku ã á'díkí á'dí ã'di ku. ã úzóki cére úzózõ, drị ni pi, pá ni pi, fí ni pi, úgú ni pi be cére ã úzóki úzózõ. ¹⁰ ã kukí zãá rĩ ẽ ịmbítà caá drũ ụ'bútị́nà gá ku. Zãá rĩ ẽ ịmbítà ace dõ rá, ã zãkí veé 'dĩsị rá. ¹¹ Ịmi kãdõ rii ínýá rĩ nyaá, ịmi trakí ịmivé bõngó akoó rũkũ rĩ pi úsú ịmivé gõ rú'ba gá, ịmi úsúkí mọ̀rọ̀kú ịmi pá gá, ịmi í'dúkí ịmivé túre ruú kuú ịmi drịgé. Ịmi nyakí ínýá rĩ mbelẽ mbelẽ, Ụ'dú 'dĩri Ụpí Múngú ní Ẹlịzú Jó rĩ pi tị gé sị rĩ.

¹² “Ịnị́nà ̃lu ̃lu 'dãri sị, ma ímú ẹlị trãá ãngũ Ẹjẹ̀pétõ vé rĩ agásị, ma 'ba Ẹjẹ̀pétõ vé rĩ pi vé anjị ãgõ tịlé kãyú rĩ pi ú'dí ãnyãpá ãgõ kãyú rĩ pi be cére, ma múngú Ẹjẹ̀pétõ vé rĩ pi ịrĩnã rá, ã'diãtãsiyã ma Ụpí Múngú 'i. ¹³ ãrí ịmi ní ùbée kẹ̀tẹ̀ ẹ̀rĩfe gá sị rĩ pi, ịri lũ 'yozú kìnĩ, jó ịmi ní rizú adrızú rĩ pi 'dĩ. Má kãdõ ãrí ịmi ní ùbée rĩ ndreeé, ma ẹlị ịmi drịgé sị. Má kãdõ 'ba Ẹjẹ̀pétõ vé rĩ pi vé anjị ãgõ kãyú rĩ pi ú'dí, má ícõ ịmivé anjị ãgõ ú'dí ku.

¹⁴ “Ụ'dú 'dĩri lẽ ịmi 'bãkí tã ni kú ịmi drịgé, ılı ̃lu ̃lu, lẽ úyú ịmivé rĩ pi ã rikí ụmũ 'dĩri nyaá Ụpí Múngú ri ịnjịzú. ¹⁵ Ụ'dú ẹ̀zịrị, lẽ ịmi nyakí pánga ị ní á'dílé ãkúfị ãkó ni áyu. Ụ'dú

éẓîrĩ 'dĩ'bée vé í'dóngará gá, lē ìmi u'dukí ãkúfĩ ìmivé jó agá rĩ pi céré ãmvé, 'bá pánga ãkúfĩ be ni nyaápi ãkā ú'dú éẓîrĩ 'dĩri agá rĩ, ì ìri gũ 'bá Ìsèrélē vé rĩ pi ãsámvú gé sī ãmvé. ¹⁶ Ụ'dú ãlu rĩ gé, lē ìmi úmúkí ìmi trụ Múngú ri ìnjĩ, ãzini ú'dú éẓîrĩ rĩ gé, lē ìmi úmúkí ìmi trụ Ụpí Múngú ri ìnjĩ. Ụ'dú ìrĩ 'dĩ'bée agá, lē 'bá ãzi ã nga ẹzĩ ku. Ngá ìmi ní ícọ 'oó rá rĩ, 'yéná ìmi ínyá á'dí áyu.

¹⁷ “Ìmi údékí ẓmũ, ìmi á'díkí pánga ãkúfĩ ãkó ni ìmi nyakí, ìmi ígákí rí ú'dú má ní ìmi ìjízú ìfúzú àngũ Èjèpétò vé rĩ agásí 'dāri àní. Ẑmũ 'dĩri ìmi nyakí ìri mụzú ílì ãlu ãlu vú sī céré. ¹⁸ Mbãá ílì rĩ ní í'dózú rĩ vé ú'dú kãdõ caá mụdrĩ drĩ ni sụ rĩ vé ùndréná gá, ìmi nyakí pánga á'dílé ãkúfĩ ãkó ni cĩmgbá cazú ú'dú pũkú ìrĩ drĩ ni ãlu vé ùndréná gá. ¹⁹ Ụ'dú éẓîrĩ 'dĩri agá, lē ẹ ìsúkí ãkúfĩ jó ìmivé rĩ pi agásí ku. 'Bá pánga ãkúfĩ be ni nyaápi ú'dú éẓîrĩ 'dĩri agá ãkā rĩ, dõ ìri Ìsèrélégú yã dõku jākã yã, ì ìri gũ 'bá Ìsèrélē vé rĩ pi ãsámvú gé sī ãmvé. ²⁰ Vürã céré ìmi ní adrizú rĩ pi gé sī, ú'dú éẓîrĩ 'dĩri agá, 'bá ãzi ã nya ngá ãkúfĩ be ni ku, ã nyakí pánga á'dílé ãkúfĩ ãkó ni áyu.”

Mósē ùlũ tã Múngú ní ímbá 'í ní rĩ 'bá Ìsèrélē vé rĩ pi ní

²¹ Kúru Mósē ní 'bá ambugu Ìsèrélē vé rĩ pi zìzú ímúzú 'í vúgá nōó, ìri ní 'yozú kòpi ní kīnī, “Lē 'bẹtị ãlu ãlu ẹ ìpě ãnyápá ì ní lēé úlị Ụ'dú Múngú ní Ẹlìzú Jó rĩ pi tị gé sī rĩ. ²² Ìmi 'bãkí kãbìlõ rĩ pi vé ãrí, dõku ndrĩ rĩ pi vé ãrí raá

ĩgãṅá agá, ĩmi í'dúkí ĩbíbí, ĩmi sukí árí rĩ agá 'dǎá, ĩmi ũbēkí árí rĩ kĕtĕtĕ ě ěrĭfe ĩrĭ 'dĩ'bée ā rŭ'bá gá sĭ, āzini Ƴrŭ rĩ ā rŭ'bá gá. 'Bá āzi ě ĩfŭ ívé jó agásĭ āmvé ku cĭmgbá ũ'bŭtĭṅá gá. ²³ Úpí Múŋgú kǎdō ẹlĭ mŭŭ āŋgŭ Ĕjĕpétō vé rĩ agásĭ, rĭí 'bá Ĕjĕpétō vé rĩ pi ú'dĭ, ĩri árí ĩmi ní ũbēe kĕtĕtĕ ěrĭfe Ƴrŭ rĩ ā rŭ'bá gá, āzini ěrĭfe ĩrĭ 'dĩ'bée ā rŭ'bá gá rĩ ndre. Mǎlǎyíkǎ Múŋgú ní imŭ ĩpĕé āŋgŭ ú'dĭpi rĩ ícó fĭí ĩmivé jó agá ĩmivé anjĭ āgō kǎyú rĩ pi ú'dĭ ku.

²⁴ "Tǎ má ní ũlŭú ĩmi ní 'dĩri, lĕ ĩmi 'dukí tǎ ni ngaá mŭzú nyonyo, í'dózú ĩmi vŭgá, cazú ĩmivé úyú rĩ pi vŭgá. ²⁵ ĩmi kǎdō caá āŋgŭ Úpí Múŋgú ní ẹzĭí, ĩri ní lĕé sĕé ĩmi ní rĩ gé 'dǎá, lĕ ĩmi rikí ũmŭ rĩ vé tǎ 'oó mŭzú dĭí dĭí. ²⁶ Anjĭ ĩmivé rĩ pi zĭkí dō ĩmi kĭnĭ, 'Ŭmŭ 'bá ní rĭí 'oó nōri vé ífĭfĭ ā'di?' ²⁷ ĩmi ũlŭkí kōpi ní 'dĭni, "Bǎ ri ũmŭ Ŭ'dŭ Múŋgú ní Ẹlĭzú Jó rĩ pi tĭ gé sĭ rĩ vé rĩ nya Úpí ri ĩŋjĭzú, Úpí Múŋgú kǎ rĭí 'bá Ĕjĕpétō vé rĩ pi ú'dĭ, ẹlĭ 'bá ĩsĕrĕlĕ vé adri'bá Ĕjĕpétō agá rĩ pi vé jó drĭgé sĭ, úló 'bá āzi ā rŭ'bá ālŭṅáni kuyé.' " 'Bá rĩ pi kǎ tǎ Mósĕ ní ũlŭú rĩ yĭí, kōpi ní drĭ sĭzú Múŋgú ri ĩŋjĭzú. ²⁸ 'Bá ĩsĕrĕlĕ vé rĩ pi 'dukí tǎ rĩ ngaá sŭ Úpí Múŋgú ní ẹzĭí Mósĕ pi ní Ārónǎ be rĩ tĭni.

Anjĭ kǎyú rĩ pi vé ũdrǎŋgára

²⁹ Kǎ adrií ĩnĭṅá ágágá, Úpí Múŋgú ní 'bá Ĕjĕpétō vé rĩ pi vé anjĭ āgō kǎyú rĩ pi ú'dĭzú, í'dó 'bǎgú mǎlŭŋǎ rŭŭpi rĩ vé mvá ágó kǎyú rĩ 'dĭí drǎá, ú'dĭ anjĭ āgō kǎyú rĩ pi cĭmgbá cazú 'bá ĩ

ní 'yĩ kuú 'bú agá rĩ vé mvá ágó kãyú rĩ vúgá, āzini ú'dĩ ǎnyāpá rĩ pi vé anji tiłé kãyú rĩ pi ũdrāá céré. ³⁰ Įnįná 'dāri sī, 'bāgú rĩ ívé ũgalaku rĩ pi be, 'bá Ęjēpētō vé rĩ pi be arukí ú'dú gélésī, kōpi ní í'dózú lűlű gazú āngū Ęjēpētō vé rĩ agá 'dāá, ā'diātāsīyā 'bētį āzi āvũ ní drāá 'a ni gé kuyé ni 'dāáyo.

'Bá Ĭsērélē vé rĩ pi vé fũngára Ęjēpētō agásī rĩ

³¹ Įnįná 'dāri sī, 'bāgú rĩ ní Mósē pi zizú Ārónā be ímųzú 'í vúgá nōó, ĩri ní 'yozú kĩnī, “Ĭmi ĩmivé 'bá Ĭsērélē vé rĩ pi be, ĩmi ngakí fũú mávé 'bá rĩ pi āsámví gé sī 'dīisī rá, ĩmi mųkí ĩmivé Úpi Múngú ĩmi ní tǎ ni zį má ti gé rĩ įnįį. ³² Ĭmi 'dųkí ĩmivé kǎbīlō, ndrįį, ti rĩ pi be céré mųzú ĩndī. 'Bo ĩmi kukí má ní tǎkiri ũgbále.”

³³ 'Bá Ęjēpētō vé rĩ pi ní 'yozú 'bá Ĭsērélē vé rĩ pi ní kīnī, “Ĭmi fũkí 'bávé āngū agásī mbēlē mbēlē, ĩmi fũkí dō kuyé, 'bá céré ũdrā rá.”

³⁴ Kúru 'bá Ĭsērélē vé rĩ pi ní fúndru ĩ ní usaá yį sī, ĩ ní drī ākųfį yį 'a ni gé kuyé ni í'dųzú ũdǎzú lǎálā rĩ pi agásī, kōpi ní lǎálā rĩ pi úmbézú bōngó sī, kōpi ní u'dųzú 'bǎzú ĩ kįdį gé, kōpi ní 'dezú mųzú. ³⁵ 'Bá Ĭsērélē vé rĩ pi 'dųkí tǎ rĩ ngaá sų Mósē ní ũlűú ĩ ní rĩ tįni, kōpi zįkí ngá ĩ ní údé dábũ sī ni pi, aya ógų 'bá ógųōgų sī ni pi, bōngó ũnyī be ni pi be 'bá Ęjēpētō vé rĩ pi vúgá. ³⁶ Úpi Múngú sē 'bá Ęjēpētō vé rĩ pi 'bǎkí ésį múké 'bá Ĭsērélē vé rĩ pi ní, kōpi sēkí ngá 'bá Ĭsērélē vé rĩ pi ní zį rĩ pi rá, sǎ kōpi ní fűzú Ęjēpētō agásī rĩ gé, kōpi 'dųkí ā'bú Ęjēpētō vé rĩ pi mųzú ĩndī.

³⁷ Ịnị́nà 'dàri sī, 'bá Ịsērelē vé rī pi í'dókí ẹ́cī tuú kūrú Rāmāsésē vé rī gé, cīmgbá cazú kūrú Sōkótō vé rī gé. 'Bá mụ 'bá rī pi élífū mūdūrūlū ázíyá (600,000), 'dī'bée céré āgō, 'bo lākí ūkú rī pi anjíná rī pi be kuyé. ³⁸ 'Bá ụrụkọ kárakará 'dekí mụú 'bá Ịsērelē vé rī pi vúgá sī ịndī. Tị, ndrị́, āzini kābīlō kárakará 'dekí mụzú ịndī. ³⁹ Kọpi ní fúndru ị ní usáá yị́ sī ākúfị́ ākó ị ní ịjị Ẹjẹpétō gálésī rī 'bāzú á'dízú pángá rú. Ẹ́diātāsīyā ịdrókí kọpi ịfūú āngū Ẹjẹpétō vé rī agá 'dāásī, kọpi ịsúkí sá ịnyá á'dízú ni kuyé.

⁴⁰ 'Bá Ịsērelē vé rī pi adrikí Ẹjẹpétō agá 'dālé caá ılı mūdūrūlū sụ pūkú na (430). ⁴¹ Ịlí mūdūrūlū sụ pūkú na (430) 'dīri vé ụdụ́ gé, Ụpí Múngú vé 'bá Ịsērelē vé rī pi ní fūzú āngū Ẹjẹpétō vé rī agásī úyú ịvé rī vú sī. ⁴² Ịnị́nà 'dàri sī, Ụpí Múngú 'bā mị kọpi ndrezú, ịjị kọpi ịfūú āngū Ẹjẹpétō vé rī agásī rá. Ịlí ālu ālu, lē 'bá Ịsērelē vé rī pi ẹ́ ịgákí ịnị́nà 'dàri vé tã, kọpi ả rikí Ụpí Múngú ri ịnjị́ úyú ịvé rī pi be.

Ụ́dụ́ Múngú ní Ẹlịzú Jó rī pi tị gé sī rī vé tã

⁴³ Ụpí Múngú ní 'yozú Mósē pi ní Ẫrónā be kīnī, “Tāimbị Ụ́dụ́ Múngú ní Ẹlịzú Jó rī pi tị gé sī rī pi 'dī:

“Lē jākāgú ả nya ụmụ́ rī ku. ⁴⁴ Tụgẹrị́ mí ní jeé, mí ní ágélé ni ẹ́ tị lị́ jí rī, ịri ícọ ụmụ́ 'dīri nya rá. ⁴⁵ Ụmú ịmụpi adriipi mívé āngá, āzini 'bá riipi ẹ́zị́ ngaapi mí ní, mí ní rií ụfẹ́fẹ́ rī, ả nya ụmụ́ rī ku.

46 “‘Bá Īsērélē vé rī pi ã nyakí zāá ũmũ vé rī jó agá 'dāá ũgōgō. Ā jikí zāá rī fūú ãmvé ku. Ā ŋókí zāá rī vé fā ãluŋáni ku. 47 Lē 'bá Īsērélē vé rī pi ārēvú céré ã nyakí ũmũ ú'dú 'dāri ĩnjĩzú ãní.

48 “Jākāgú riipi adriipi ĩmi ãsámvú gé, lēépi ũmũ Ú'dú Úpí Múngú ní Ēlizú Jó rī pi tị gé sī rī nyaápi rī, lē ã úlị anji āgō adri'bání ívé āngá rī pi vé ágélé ē tị rá. Kúru kōpi ícó ũmũ rī nya rá, sũ 'bá Īsērélē vé ni tịni. 'Bá ágó ĩ ní ágélé ni ē tị lị kuyé rī, ã nya ku. 49 Tāĩmbị ālu ālu ĩ ní rizú ágélé ē tị lizú 'dāri, ĩri 'i nga 'bá Īsērélē vé rī pi ní āzini jākā adri'bání ĩmi ãsámvú gé rī pi be céré.”

50 Īsērélē rī pi ārēvú céré 'dúkí tā Úpí Múngú ní ezị Mósē pi ní Ārónā be rī ngáá rá. 51 Ú'dú ālu ālu 'dāri sī, Úpí Múngú íjị 'bá Īsērélē vé rī pi ífūú āngũ Ējēpētō vé rī agásí ãmvé úyú ívé rī vú sī.

13

Múngú gũ anji āgō kāyú rī pi 'í ní

1 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, 2 “‘Í gũ 'bá Īsērélē vé rī pi vé anji āgō kāyú rī pi adrií túngú. Ānji Īsērélē vé ĩ ní tị káyú rī pi, ānyápá ĩ ní tị káyú rī pi be, kōpi mávé ni.”

3 Kúru Mósē ní 'yozú 'bá Īsērélē vé rī pi ní kīnī, “Lē ĩmi ígákí ú'dú ĩmi ní ífūzú Ējēpētō agásí, ĩmi ní ízāngā nyazú túgērī rú 'dāri, ā'diātāsīyā Úpí Múngú íjị ĩmi ífūú ũkpō ívé rī sī nī. 'Bá āzi ã nya pánga ĩ ní á'dí ākúfị sī ni ku. 4 Lē ĩmi ígákí ú'dú ĩmi ní ífūzú āngũ Ējēpētō vé rī agásí mbāá

Ābībū* agá rĩ vé tã. ⁵ Úpí Múngú ezi ĩmi é'bípiĩ ní āngū 'bá Kānānā vé rĩ pi vé rĩ, Hĩṭi rĩ pi vé rĩ, Āmórā rĩ pi vé rĩ, Hívĩ rĩ pi vé rĩ, āzini Jēbúsĩ rĩ pi vé rĩ, sē ĩmi ní, āngū 'dāri múké, lé be, āzini ọnyú be. ĩmi cakí dō āngū 'dāri agá gí, ílí ālu ālu, mbāá Ābībū vé rĩ gé, lē ĩmi údékí ũmū, ĩmi nyakí ú'dú ĩmi ní ĩfūzú āngū Ējēpētō vé rĩ agásĩ 'dāri ígázú āní. ⁶ Lē ĩmi nyakí pánga ĩ ní á'dí ākúfĩ ākó ni caá ú'dú ézĩrĩ, ca dō ú'dú ézĩrĩ gí, lē ĩmi údékí ũmū Úpí Múngú ri ĩnjĩzú. ⁷ Ú'dú ézĩrĩ 'dĩri agá, lē ĩmi nyakí pánga ĩ ní á'dí ākúfĩ ākó ni, lē ākúfĩ ā adri ĩmivé jó agá ku, āngū ĩmi ní adrizú rĩ agásĩ cére, ākúfĩ ā adri ku. ⁸ Ú'dú ézĩrĩ 'dĩri agá, lē 'bēṭi ālu ālu ā ũlū anji ívé rĩ pi ní 'dĩni, 'Ma ri tã 'dĩri 'o 'dĩni, ā'diātāsīyā tã Úpí Múngú ní 'oó má ní, ĩri ní ma íjĩ ĩfūú Ējēpētō agásĩ āmvé rĩ sī.' ⁹ Ūmū nōri adri sū ngá ĩ ní 'yĩ drígé rĩ tĩnĩ, dōku ngá ĩ ní 'bāá ẹndrẹṭi gé rĩ tĩnĩ, ĩmi ígákí rí tã Múngú ní eziĩ ĩmi ní rĩ āní, ĩmi ũlūkí rí ĩmivé anjiná rĩ pi ní. ĩmi ndrekí drĩ ká, Úpí Múngú íjĩ ĩmi ĩfūú āngū Ējēpētō vé rĩ agásĩ ũkpō ívé rĩ sī nĩ. ¹⁰ Ílí ālu ālu, ĩmi údékí ũmū riĩ nyaá ú'dú 'dĩri gé.

¹¹ “Úpí Múngú ri ímú āngū 'bá Kānānā vé rĩ pi ní adrizú rĩ sē ĩmi ní, sū ĩri ní eziĩ ĩmi ní, āzini ĩmi é'bípiĩ ní rĩ tĩnĩ. ĩmi kádō caá āngū rĩ agá 'dāá, ¹² ĩmi gūkí anji āgō kāyú rĩ pi, ānyāpá āgō

* **13:4** 13:4 Mbāá Ābībū: Mbāá Ābībū í'dó 'i Gbara vé útútú gé, cazú ĩrĩbĩlĩ vé útútú gé. Mbāá 'dĩri ílí rĩ vé í'dóngára, ā'diātāsīyā 'bá Īserélé vé rĩ pi ĩfūkí āngū Ējēpētō vé rĩ agásĩ mbāá 'dĩri agá.

kāyú rĩ pi be céré sěé Úpí Múngú ní. ¹³ 'Bá ālu ālu ā újá ívé dōngí ágó kāyú rĩ ívé kābīlō mvá ágó rú ní sī, dōngí rĩ ē drī jezú āní. 'Bo újá dō dōngí rĩ kuyé, ā pi umbe ní ŋóó rá. Lē 'bá ālu ālu ā je ívé mvá ágó kāyú rĩ ē drī jeje.

¹⁴ “Úmvúlésī anji ĩmivé rĩ pi zíkí dō ĩmi, ‘Tā ĩ ní rizú anji āgō kāyú rĩ pi ē drī jezú rĩ vé ífífí ā'di?’ ĩmi 'yokí kōpi ní kīnī, ‘Úpí Múngú íjī 'bā ĩfūú āngū Ējēpētō vé 'bá ní adrizú āní túgērī rú rĩ agásī ũkpō ívé rĩ sī. ¹⁵ Őtú 'bāgú Ējēpētō vé rĩ kā gāá 'bā oyuḡá sī, Úpí Múngú ú'dī 'bá Ējēpētō vé rĩ pi vé anji āgō kāyú rĩ pi, ānyāpá āgō kāyú rĩ pi be ũdrāá rá. Sē 'bá ní rizú ānyāpá āgō kāyú rĩ pi sēzú zāzú Úpí Múngú ní rōbōṅō rú 'bávé anji āgō kāyú rĩ pi ē drī jezú kābīlō mvá sī āní.’ ¹⁶ Tā ĩ ní rizú anji āgō kāyú rĩ pi ē drī jezú rĩ adri sū ngá ĩ ní 'yīi drígé rĩ tīnī, dōku ngá ĩ ní 'yīi ɛndrētī gé rĩ tīnī, ĩmi ígákí rí tā Úpí Múngú ní 'bā íjīzú ĩfūzú āngū Ējēpētō vé rĩ agásī ívé ũkpō sī rĩ āní.”

Īsērélē rĩ pi zokí yīi tafu rĩ agásī

¹⁷ 'Bāgú Ējēpētō vé rĩ kā 'bá Īsērélē vé rĩ pi oyuḡú mužú, Múngú ko kōpi ē drī mužú létī mužūpi āngū Fēlēsētē vé rĩ gé sī kuyé, létī rĩ ē ɛlī dō ɛlī ɛlī drāáāsīyā. Múngú kīnī, “Kōpi fíkí dō ɛ'dī agá, kōpi ívé úmī újá gōzú āní vúlé Ējēpētō gá ũzi.” ¹⁸ 'Bo Múngú ko kōpi ē drī mužú létī 'i ánāpi trāá āngū ā'wí cínyáfā rú rĩ gélésīla, Yīi Tafu Ika rĩ géle rú. 'Bá Īsērélē vé rĩ pi fūkí āngū Ējēpētō vé rĩ agásī sū 'bá mu'bá ɛ'dī 'dī'bá rĩ pi tīnī.

19 Mósē kā ĩfũú Ęjēpētō agásī, 'du fã Yōsépã vé rĩ mužú ĩndĩ, ã'diātāsīyã Yōsépã ẹzi ọtú 'bá ĩsērélē vé rĩ pi ní kīnĩ, “Á nĩ rá Múngú ri úmvúlésĩ ímú ĩmi ĩzã ko rá, kúru ĩmi kádō fũú mužú, ĩmi jikí mávé fã mužú ĩndĩ.”

20 'Bá ĩsērélē vé rĩ pi kã kũrú Sōkótō vé rĩ kuú, kọpi mukí mōrōgó 'beé kũrú Ętámã vé rĩ gé, ĩnyinã āngũ ã'wí cínýáfã rú rĩ gé. 21 Kádō adrií ũtúná sī, Úpí Múngú ri ĩrībítì sē ãsō kọpi ẹndrẹti gé ri kọpi ē drī ko mužú. Kádō kpá adrií ĩníná sī, ĩri sē ácí ri dī kọpi ẹndrẹti gé, kọpi ã ndrekí rí āngũ ãní ĩníná rĩ sī, kọpi ã tukí rí ẹcī ũtúná sī, dōku ĩníná sī. 22 ĩrībítì rĩ ri 'bá ĩsērélē vé rĩ pi ē drī koó mužú ũtúná rĩ sī, āzini ácí ãsōopi rĩ, ri kọpi ē drī koó mužú ĩníná rĩ sī.

14

1 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnĩ, 2 “Í 'yo 'bá ĩsērélē vé rĩ pi ní, kọpi ã újákí ĩ gōó mužú mōrōgó rĩ 'beé kũrú Pĩ Hãhĩrótã vé rĩ gé, Mígōdólã pi vé ãsámvú yīi tafu ika rĩ be rĩ gé. Kọpi ã 'bekí mōrōgó rĩ yīi tafu ika rĩ ã gārã gá, ĩnyinã kũrú Bãlã Zéfónã vé rĩ ã gārã gá. 3 'Bãgú Ęjēpētō vé rĩ ímú ũsũ, ĩri 'yo, “Bá ĩsērélē vé rĩ pi ndākí lẹti tí, kọpi ri ájá āngũ ã'wí cínýáfã rú rĩ agá 'dĩ'dĩ.” 4 Ma sē 'bãgú rĩ vé ẹsì ri tete, ĩri gō ĩmi vùdrī dro, 'bo ma 'bãgú rĩ ndē ívé āngáráwá rĩ pi be rá. Tã má ní ímúzú kọpi ndězú rĩ, ĩri sē 'bá rĩ pi cére ímú ma íngú ãní rá. 'Bá Ęjēpētō vé rĩ pi ímú nĩ 'yozú kīnĩ, ádarú ma Úpí Múngú 'i.”

Kúru 'bá Īsērélē vé rī pi ní mōrōgó 'bezú vūrā Úpí Múngú ní lūú ĩ ní rī gé.

⁵ 'Bāgú Ējēpētō vé rī kā yī kīnī 'bá Īsērélē vé rī pi ápákí mužú gí, 'bāgú rī ívé ũgalaku rī pi be, kōpi ní ívé yīkī újázú 'yozú kīnī, “Ī ndrekí drī tā 'bá ní 'oó 'dīri ká, 'bá kukí 'bá 'dī'bée ápá rá āsī? Kōpi gōkí 'bá ní ězī ngaá dī ku!” ⁶ Kúru 'bāgú rī útú ívé ārābīyā ĩ ní rīi useé hūsánī* sī rī kú ínogósí, 'du ívé āngáráwá rī pi mužú ĩndī.

⁷ 'Du ārābīyā múké múké ĩ ní rīi useé hūsánī sī rī pi mūdūrūlū ázīyá, 'du kpá ārābīyā ĩ ní rīi useé hūsánī sī Ējēpētō agá 'dāá rī pi, ũ'bā ũgalaku rī pi adrii drīkoma rú ārābīyā ĩ ní rīi useé hūsánī sī rī pi drīgé sī ālu ālu céré. ⁸ Úpí Múngú sē 'bāgú Ējēpētō vé rī ē ẹsī teéte, ā dro rí 'bá Īsērélē vé rī 'bá ápá 'bá muž 'bá ũrī ākó 'dī'bée ā vūdrī mužú.

⁹ 'Bá Ējēpētō vé rī pi, āngáráwá 'bāgú rī vé rī pi, 'bá únjú 'bá hūsánī sī rī pi, āzini únjú 'bá ārābīyā ĩ ní useé hūsánī sī rī pi be rikí 'bá Īsērélē vé rī pi ā vūdrī droó mužú, kōpi cakí mužú Īsērélē rī pi ísú vūrā kōpi ní mužú adrizú rī gé yī tafu ika rī ā gārā gá ĩnyīná Pī Hāhīrótā gá, ĩnyīná kūrú Bālā Zéfónā vé rī ā gārā gá.

¹⁰ 'Bá Īsērélē vé rī pi ká ndreé 'bāgú rī rī ímú ívé 'bá Ējēpētō vé rī pi be ĩ vúgálé rú, ũrī ímvú kōpi ambamba, kōpi ní útrézú Úpí Múngú ẹndrẹtī gé, Múngú ā ko ĩ ĩzā. ¹¹ Kōpi ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Mí íjī 'bá ũdrāā āngū ā 'wí cínyáfā

* **14:6** 14:6 Hūsánī: Hūsánī rī ānyāpá ọngú njuúpi ambamba ni, ĩ rī ārābīyā ẹ'dí 'dizú rī use āní.

rú rĩ gé nōgó ã'di ã tã sĩ? Ējēpētō agá 'dāá, nyōókú ãvũ s̄izú ni 'dāáyo? 'Í 'o mi ngóni ngóni 'bâ ij̄izú if̄üzú Ējēpētō agásĩ ãmvé? ¹² 'Bá 'yokí mí ní ándúró Ējēpētō gá 'dālé rá, 'bá k̄inĩ, 'Mí ku 'bâ adrikí 'bá Ējēpētō vé rĩ pi ní t̄uḡer̄ĩ rú, rií êz̄ĩ ngaá k̄opi ní.' 'Bávé adringará t̄uḡer̄ĩ rú Ējēpētō gá 'dālé rĩ múké, ndē 'bá ní ím̄uzú ūdr̄azú āngũ ã'wí c̄in̄yáfā rú rĩ agá nōgó rĩ."

¹³ Mósē ní új̄azú 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní k̄inĩ, "ĩmi 'okí ūr̄ĩ s̄ĩ ku! Īmi úmbékí ẹs̄ĩ, ĩmi āndrũ tã Úpí Múngú ní ĩmi pazú rĩ ndre rá, 'bá Ējēpētō vé ĩmi ní ndreé ím̄ú' 'bá 'dĩ'bée, ĩmi ḡokí k̄opi ndreé đ̄ĩ ku. ¹⁴ Úpí Múngú ri ĩmi ní ūmbā rĩ f̄u nĩ, lē ĩmi adrikí mādā."

¹⁵ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní k̄inĩ, "Ngá mí ní rizú mi ĩmāmālāzú mâ ko m̄i ĩzā rĩ ã'di? 'Í lū 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní, k̄opi ã útr̄ukí ĩ mužú dr̄ĩdr̄ĩ. ¹⁶ Mí inga mívé túré suú ȳĩ tafu ika rĩ dr̄ĩgé 'dālé, ȳĩ rĩ ē ẹd̄ĩ rí 'i, 'bá Īsērélē vé rĩ pi ē ẹl̄ikí rí mužú āngũ ã'wí rú rĩ agásĩ. ¹⁷ Ma sē āngáráwá Ējēpētō vé rĩ pi ē ẹs̄ĩ ri tete, k̄opi Īsērélē rĩ pi ã v̄udr̄ĩ dro mužú ȳĩ tafu ika rĩ agásĩ, ma 'bāgú rĩ ndē ívé āngáráwá rĩ pi be, ār̄āb̄iyā ĩ ní useé h̄ūsānĩ s̄ĩ rĩ pi be, ĩ kúru ma ĩn̄j̄ĩ ānĩ rá. ¹⁸ Má kādō 'bāgú rĩ ndēé ívé āngáráwá rĩ pi be gí, 'bá Ējēpētō vé rĩ pi ím̄ú n̄ĩ ámá 'yozú k̄inĩ, ma Úpí Múngú 'i."

¹⁹ Kúru Múngú vé mālāyíkā riipi āngáráwá Īsērélē vé rĩ pi ē dr̄ĩ koópi rĩ gō 'i új̄á adrii k̄opi ã úgóró gá. Īr̄ib̄it̄ĩ ās̄ōopi k̄opi ẹndr̄et̄ĩ gé rĩ gō

'i újá adrií kôpi ã úgóró gá. ²⁰ Írìbìtì rĩ mù adrií ãngáráwá Èjèpétò vé rĩ pi ãsámwú gé 'bá Ìsèrélè vé rĩ pi be. Àngũ rĩ kã nì cìcì, írìbìtì rĩ gò 'i újá dǐí 'bá Ìsèrélè vé rĩ pi ní ãcí rú ìnì be rã. 'Bo írìbìtì rĩ sè àngũ rĩ nì kú cìcì ãngáráwá Èjèpétò vé rĩ pi ní, sè ãngáráwá Èjèpétò vé rĩ pi útrúkí ì caá 'bá Ìsèrélè vé rĩ pi ã gārã gá 'dãá kuyé.

²¹ Kúru Mósè ní ívé túré ingazú suzú yǐ tafu ika rĩ drǐgé 'dãá, ìnìjã 'dãri sī, Úpí Múngú ní ùlì ìpèzú ùtú ní ìfũngára gálésìla ùkpò be, vǐzú ìnì be rã, yǐ tafu rĩ ní 'i édízú, sè àngũ rĩ gò adrií ã'wí rú. ²² Kúru 'bá Ìsèrélè vé rĩ pi ní èlǐzú mužú àngũ ã'wí rú, yǐ 'i édípi ngaápi kú ngénjì rĩ ãsámwú gé sī.

²³ 'Bá Èjèpétò vé rĩ pi, ãngáráwá 'bāgú rĩ vé rĩ pi be, kôpi ní 'bá Ìsèrélè vé rĩ pi ã vùdrǐ drozú mužú, kôpi njukí mužú ìvé hūsánì rĩ pi sī, àzini àrābìyã ì ní useé hūsánì sī rĩ pi sī mužú yǐ tafu ika 'i édípi kú ngénjì rĩ ãsámwú gé sī.

²⁴ 'Bo kã mužú adrií ù'bútì kùñkùñì, Úpí Múngú ndre àngũ ìmúzú 'bá Èjèpétò vé rĩ pi drǐgé vūgá nõó írìbìtì dǐpi ãcí rú rĩ agásì, sè ùrǐ ìmvú kôpi ambamba. ²⁵ Múngú sè 'bá Èjèpétò vé rĩ pi vé àrābìyã rĩ pi ã pá ate ùtrètrè agá, ícókí njuú ku. 'Bá Èjèpétò vé rĩ pi ní 'dezú útrézú kìnì, “Lè 'bà 'dekí fūú mužú nõósì rá! Úpí Múngú 'de 'bá Ìsèrélè vé rĩ pi vùgálésì, ìri ri ùmbã rĩ fù 'bá be nĩ.”

²⁶ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósè ní kìnì, “Mí inga mívè túré suú yǐ tafu ika rĩ drǐgé 'dãá, yǐ rĩ

ẽ ící rí 'i 'bá Ęjěpétõ vé rĩ pi ìmũlũũ ìvé ārābĩyā useé hũsání sĩ rĩ pi be, āzini 'bá únjú' 'bá hũsání sĩ rĩ pi be.” ²⁷ Kúru Mósẽ ní ívé túré ingazú suzú yĩ tafu ika rĩ drĩgẽ 'dāá, kã muú adrii ũ' bũtĩjã sĩ, yĩ rĩ ní 'i ícízú kpũkú. 'Bá Ęjěpétõ vé rĩ pi 'bĩkĩ kôdô ápá fũú yĩ rĩ agásĩ, 'bo Úpí Múngú ú' bé kôpi gôo yĩ tafu ika rĩ agá 'dāá ũzi. ²⁸ Yĩ rĩ ìmũlũũ ārābĩyā ì ní useé hũsání sĩ rĩ pi, 'bá únjú' 'bá hũsání sĩ rĩ pi be, 'bāgú rĩ vé āngáráwá 'bá Ĭsērélẽ vé rĩ pi ā vũdrĩ dro' 'bá rĩ pi be céré, 'bá āzi pa 'i ālunáni kuyé.

²⁹ 'Bo 'bá Ĭsērélẽ vé rĩ pi ní eļizú muzú āngũ ā'wí rú rĩ gé sĩ, yĩ 'i édĩpi ngaápi kú ngénjĩ rĩ āsámvú gé sĩ. ³⁰ Ū'dú 'dāri gé, Úpí Múngú pa 'bá Ĭsērélẽ vé rĩ pi 'bá Ęjěpétõ vé rĩ pi drĩgẽ sĩ rá, 'bá Ĭsērélẽ vé rĩ pi ndrekĩ 'bá Ęjěpétõ vé rĩ pi vé āvũ ũdrā' 'bá kú yĩ ā gārā gá sĩ rĩ pi rá. ³¹ 'Bá Ĭsērélẽ vé rĩ pi kã Úpí Múngú vé ũkpõ 'bá Ęjěpétõ vé rĩ pi ndězú rĩ ndreé, sē kôpi ĩnjĩkĩ Úpí Múngú ri āní rá, kôpi 'bākĩ ẹsĩ Úpí Múngú drĩgẽ, āzini ĩrivé ātĩ' 'bá Mósẽ drĩgẽ.

15

Úngó Mósẽ ní ngoó rĩ

¹ Kúru Mósẽ pi ní úngó 'dĩri ngozú 'bá Ĭsērélẽ vé rĩ pi be Úpí Múngú ní,

“Ma úngó ngo Úpí Múngú ní,

ā'diātāsĩyā ĩri ní ari' 'ba rĩ pi ā ũkpõ nděé rá rĩ sĩ.

Ú'bé 'bá únjú' 'bá hũsání sĩ rĩ pi

- ĩvé hũsánĩ rĩ pi be céré yĩi tafu agá.
- 2 Úpí Múngú ri má ní ũkpõ sê nĩ, āzini ĩri sê ma
 úngó ngo nĩ,
 pa ma ari'ba rĩ pi drígé sĩ nĩ,
 ĩri mávé Múngú, ma ĩri íngú,
 ĩri Múngú má étépi vé ni, ma ĩri íngúngũ.
- 3 Úpí Múngú ri 'bá ẽ'dĩ 'dĩpi nděépi rá ni,
 ĩrivé rú Úpí 'i.
- 4 'Bāgú rĩ vé āngaráwá rĩ pi ĩvé ārābĩyā ĩ ní
 useése rĩ pi be,
 Múngú ú'bé kōpi Yĩi Tafu Ika rĩ agá.
 'Bāgú rĩ vé ũgalaku ẽ'dĩ ā tā nĩ'bá múké múké
 rĩ pi
 u'dekí ũdrāá Yĩi Tafu Ika rĩ agá.
- 5 Yĩi kũpi kũkũ rĩ ĩmũlũ kōpi,
 kōpi u'dekí áwí yĩi ā ndúgé 'dāá, sũ írā ní
 'deé áwí yĩi ā ndúgé rĩ tĩni.
- 6 Úpí Múngú,
 mívé ũkpõ aga rá,
 mívé ũkpõ
 ú'dĩ ari'ba rĩ pi ũdrāá céré.
- 7 Mívé ũkpõ agaápi rá rĩ sĩ,
 'í ndě 'bá mi ọwụ'bá rĩ pi rá,
 jíkó mívé rĩ sĩ,
 'í zā 'bá 'dĩ'bée veé kuú úfúragú rú, sũ ásé
 ní veé rĩ tĩni.
- 8 Ẹvĩvĩ mívé rĩ sĩ,
 yĩi rĩ aco 'i ngaá kuú ngénji,
 yĩi riipi dĩpi rĩ gō 'i újá troó kuú ngũ,
 Mị ni kũpi kũkũ rĩ gō dĩi ku.
- 9 Ari'ba rĩ pi rikí ĩ íngú kínĩ,
 'Ma kōpi ā vudrĩ dro, ma kōpi urụ rá,

ma kôpivé ã' bú u' dụ kôpi drí gé sī,
 ma kôpi ú' dī ũdrã cére,
 ma mávé ìlì ãco rĩ ín jé,
 ma kôpi ú' dī ũdrã rá.'

10 'Bo Úpí Múngú, 'í vu mívé ẽvĩvĩ,
 sē yĩ tafu rĩ ìmũlũ kôpi,
 kôpi u' dekí tĩ yĩ ã ndú gé
 sũ írã ní 'deé tĩ yĩ ã ndú gé rĩ tĩni.

11 Úpí Múngú, múngú ãzi sũpí mí tĩni 'dãáyo,
 ã'di adri sũ mí tĩni,
 uleteretere ũkpõ be nĩ?
 'Bá ì ní ruú, ãzini ì ní íngú sũ mí tĩni rĩ
 ã'di 'i?
 ã'di ri ícõ tã ãyãzú ãyãyã ni 'o sũ mí tĩni
 nĩ?

12 Mí i'da mívé ũkpõ,
 nyõõkũ rĩ zĩ 'i, ute kôpi cére.

13 Lẽngará mívé agaápi rá rĩ sĩ,
 mì 'bá mí ní kôpi ípá rĩ pi ẽ drĩ ko mụzú rá.
 ũkpõ mívé rĩ ícõ kôpi ùtẽ
 ca mívé vũrã uletere rĩ gé rá.

14 Súrú rĩ pi kádõ tã 'dĩri yĩ, ìri sē kôpi ã rụ' bá
 ri yãyã.

Ūrĩ ri 'bá Fẽlẽsétẽ vé rĩ pi ìmvú ambamba.

15 Ūrĩ ri ìmú drĩkoma Ẽdómã vé rĩ pi ìmvú ùnjĩ
 ùnjĩ.

Ambugu Mõábã vé rĩ pi ìmú yã ambamba,
 'bá Kãnãnã vé rĩ pi ìmú adri ũrĩ rú,

16 ũrĩ ri ìmú kôpi ìmvú ùnjĩ ùnjĩ.

Úpí Múngú, ũkpõ mívé rĩ sĩ,
 kôpi áwí pá tu sũ írã ní pá tuú vũrãvũrã rĩ
 tĩni.

Cĩngbá 'bá mívé mí ní ípá rĩ pi ní agazú mužú.

17 Mi kôpi jì mu adri

írā mí ní adrizú rĩ drĩgé,

Á Úpí Múngú, vūrā 'dāri mí ní rizú adrizú rĩ,

Á Úpí, mí údé vūrā rĩ nĩ uletere.

18 Úpí Múngú, mi āngū ru

mužú nyonyo.”

19 'Bá Īsērélē vé rĩ pi zokí fūú yīi Múngú ní édí kuú ngénjì rĩ āsámvú gé sī múké. 'Bo 'bāgú Ējēpētō vé rĩ pi ívé āngáráwá rĩ pi be, kôpi kâ lēé zoó mužú, Úpí Múngú sē yīi rĩ ĩmũlũ kôpi kpũkũ ĩvé hūsánĩ rĩ pi be, ĩvé ārābíyā ĩ ní rīi useése hūsánĩ sī rĩ pi be.

Úngó Mĩrĩyámā ní ngoó rĩ

20 Mĩrĩyámā Ārónā ómvúpi ri nēbĩ. Kúru ĩri ní kōyō í'dúzú rizú cozú, ũkú rĩ pi ní 'dezú vúdri ni gé sī, pí ĩvé kōyō pi be, kôpi ní rizú úngó tuzú mužú. 21 Kúru Mĩrĩyámā ní í'dózú úngó rĩ ngozú kôpi ní,

“Īmi ngokí úngó Úpí Múngú ri íngúzú,

ĩri ní ẹ'dí rĩ ndéé gí rĩ sī!

Ú'bé 'bá únjú'bá hūsánĩ sī rĩ pi

ĩvé hūsánĩ rĩ pi be céré yīi tafu rĩ agá.”

Yīi draápi dradra Márā gá rĩ

22 Kúru Mósē ní 'bá Īsērélē vé rĩ pi ě drĩ kozú Yīi Tafu Ika rĩ gé 'dāásĩ mužú āngū ā'wí cínýáfā rú ĩ ní zīi Súrũ rĩ gé 'dāá. Kôpi ẹcíkí caá ụ'dụ na, ĩsúkí yīi mvuú kuyé. 23 Kúru kôpi kâ caá Márā gá 'dāá, kôpi ĩsúkí yīi rá, 'bo yīi rĩ ní draádra rĩ sī, kôpi mvukí yīi rĩ kuyé. (Zíkí āngū 'dāri ā

rú Márã, yïĩ rĩ ní draádra rĩ sī.) ²⁴ 'Bá rĩ pi rikí unuú Mósẽ bílé gá kǐnĩ, "Mósẽ, yïĩ rĩ dradra, 'bã mvukí rí ã'di?"

²⁵ Mósẽ ní Úpí Múngú rĩ zizú ési be céré. Úpí Múngú ní peṭi ẹlǐná ni i'dazú ìri ní. Mósẽ ní peṭi ẹlǐná 'dĩri 'bezú yïĩ agá 'dãá, yïĩ rĩ gô ícá múké, ì ícó mvu rá.

Márã gá 'dãá, Úpí sē tãĩmbi kôpi ní, ãzini ụ'bĩ kôpi. ²⁶ Kĩnĩ, "Ma Úpí Múngú ìmivé rĩ, ìmi yìkí dō ụ'dụkọ mávé rĩ rá, ìmi 'okí dō tã piri má ẹndreṭi gé, ãzini ìmi 'dụkí dō tã má ní eziĩ rĩ ngaa rá, má ícó drã ùnjí má ní ọtụ pée 'bá Ẹjẹpétō vé rĩ pi drĩgé rĩ pée ìmi drĩgé ku. Ma Úpí Múngú riipi ìmi ídrípi rĩ 'i."

²⁷ 'Bá Ẹsèrélē vé rĩ pi ní gōzú ì útrúzú cazú Ẹlímũ gé, vũrã 'dãri gé, yïĩ ri'bá ídì'bá ìfũ'bá nyọ̀okù agalésĩ mādã mādã ni pi anigé mụdrị drị ni ìrĩ, ãzini mbírã peṭi vũrã 'dãri gé anigé pụkù ézìrĩ. Kôpi ní kúru áwízú adrizú vũrã yïĩ be 'dãri ã gãrã gá.

16

Múngú sē mánã ãzini ãl'bo íngázú 'bũ gélésila

¹ 'Bá Ẹsèrélē vé rĩ pi ní ngazú ãngũ Ẹlímũ vé rĩ agásĩ, kôpi ní mụzú ãngũ ã'wí cínýáfã rú Sínĩ vé rĩ gé, ãngũ 'dãri ìri ãsámvú Ẹlímũ pi vé írã Sínáyĩ be rĩ gé. Mbãá ụ'dụ mụdrị drị ni tộwú, mbãá ìrĩ gé, kôpi ní füzú ãngũ Ẹjẹpétō vé rĩ agásĩ, kôpi ní cazú Sínáyĩ gé. ² ãngũ ã'wí cínýáfã rú rĩ gé 'dãá, 'bá Ẹsèrélē vé rĩ pi rikí unuú Mósẽ pi bílé gá

Ăronă be. ³ 'Bá Īsērélē vé rī pi ní 'yozú Mósē pi ní Āronă be kīnī, “Úpí Múngú ā ú'dj té dō 'bâ ũdrāā Ĕjēpētō gá 'dālé múké! 'Dālé zāā anigé, ānyāngā anigé, 'bá rikí nyaá, 'bo ĩmi ijíkí 'bâ ímú ũdrāā ĕbírí sī āngū ā'wí cinyáfā rú nōri agá ālé?”

⁴ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Ma ĩmi ní ānyāngā sē íngázú 'bū gé 'dāāsī sū yīgō ní 'dij rī tīnī. Ú'dú ālu ālu, lē 'bá rī pi ā mukí ānyāngā ĩkūnāā ĩ ní nyaá 'yéná ú'dú ālu vé ni. Á lē kōpi ũ'bīī, mâ ndre rí dō kōpi ícō tā má ní 'yoó 'dīri 'du nga rá. ⁵ Kādō adrii ú'dú ázīyá sī, lē kōpi ē ĩkūnāki ānyāngā ĩ ní nyaá caá ú'dú ĩrī vé ni, sū ándúru kōpi ní rii ĩkūnāā rī tīnī.”

⁶ Kúru Mósē pi Āronă be, kōpi ní 'yozú 'bá Īsērélē vé rī pi ní kīnī, “Ūndréná āndrū nōri sī, ĩmi ícō nī áamá 'yozú kīnī, Úpí Múngú ijī ĩmi ĩfúú āmvé āngū Ĕjēpētō vé rī agásī nī. ⁷ Drū ũ'bútīná rī sī, ĩmi Úpí Múngú vé dīngará ũkpō be rī ndre rá, ā'diātāsīyā yī ĩmivé unungará ĩmi ní rii unuú 'í rú'báná gá rī gí. ĩmi ri unu 'bâ rú'báná gá, 'bá 'okí ā'di?” ⁸ Mósē gō kpá 'yoó kōpi ní kīnī, “ĩmi ndrekí dō sēkí ĩmi ní zāā ũndréná sī, āzini sēkí dō ĩmi ní pánga ũ'bútī sī, ĩmi ímú nī áamá 'yozú kīnī, Úpí Múngú sē ĩmi ní ngá 'dī'bée nī, ā'diātāsīyā yī ĩmivé unungará ĩmi ní rii unuú 'í rú'báná gá rī gí. 'Bá 'okí ā'di ĩmi ní rizú unuzú 'bâ rú'báná gá? ĩmi ri unu 'bâ rú'báná gá kuyé, ĩmi ri unu Úpí Múngú rú'báná gá.”

⁹ Kúru Mósē ní 'yozú Āronă ní kīnī, “'Í lū 'bá Īsērélē vé rī pi ní, lē kōpi ē ímúkí Úpí

Múngú vúgá nŕó, ã'diātāsīyā Úpí Múngú yì kŕpivé unungará gí.”

¹⁰ Ārŕnā kā rií átá 'bá Īsĕrĕlĕ vé rĩ pi be, kŕpi ndrekí āngŭ gŕŕŕ āngŭ ã'wí cínyáfā rú rĩ gélé rú, kŕpi ndrekí đĩngará Úpí Múngú vé rĩ ĩrĩbĩtĩ rĩ agá 'dāá.

¹¹ Úpí Múngú ní 'yozú Mŕsĕ ní kĩnĩ, ¹² “Á yì 'bá Īsĕrĕlĕ vé rĩ pi vé unungará gí. 'Í lŭ kŕpi ní, 'Ūndrĕjā ālu ālu, kŕpi zāá ĩsŭ nya rá, ũ'bŭtĩjā ālu ālu, kŕpi pánga ĩsŭ ambamba. Īmi kŭru nĩ ámá 'yozú kĩnĩ, ma Úpí Múngú 'i, ma Múngú ĩmivé rĩ.’ ”

¹³ Ūndrĕjā 'dāri sĩ, ālĩ'bo ĩmŭkĩ kárakarā, ŕzŭkĩ vŭrā 'bá Īsĕrĕlĕ vé rĩ pi ní adrizú rĩ céré. Kā muŭ caá đrŭ ũ'bŭtĩjā sĩ, āngŭ rĩ 'a céré kuú ĕndrĩlĩgŕ rú. ¹⁴ Ĕndrĩlĩgŕ rĩ kā ũngŭ đĕĕ, ngá ũrŭkŕ nyĩrĩjā ni pi ŕzŭkĩ āngŭ ã'wí cínyáfā rú 'dāri ĕ đrĩ céré, sŭ fĩ yĩlĩgŕ vé 'deĕpi nyĩrĩjā rĩ tĩjĩ. ¹⁵ 'Bá Īsĕrĕlĕ vé rĩ pi kâ ngá 'dĩ'bĕĕ ndreĕ, kŕpi rikĩ átá ĩ āsámvú gé sĩ kĩnĩ, “Ngá 'dĩ'bĕĕ ã'di?” Ā'diātāsīyā kŕpi nĩkĩ ngá rĩ kuyé.

Mŕsĕ ní 'yozú kŕpi ní kĩnĩ, “Ngá rĩ pánga, Úpí Múngú sĕ ĩmi ní ānyāngā rú. ¹⁶ Tā Úpí Múngú ní ĕzĩ ĩmi ní rĩ 'dĩ, “Bá ālu ālu ĕ ĩkŭnā caá ívé 'bá 'bĕtĩ āsámvú gé rĩ pi ní céré, 'bá ālu ĕ ĩsŭ rĩ ŕmĕrĩ* ā 'a ālu.’ ”

¹⁷ 'Bá Īsĕrĕlĕ vé rĩ pi ĩkŭnākĩ ānyāngā rĩ sŭ ĩ ní lŭú ĩ ní rĩ tĩjĩ. 'Bá ũrŭkŕ ĩkŭnākĩ ānyāngā rĩ āmbúgú, 'bá ũrŭkŕ ĩkŭnākĩ mādājā. ¹⁸ Kŕpi

* **16:16** 16:16 Őmĕrĩ: Őmĕrĩ ri ícŕ adri litā ĩrĩ. 'Í lā Wũngará 16:18; 16:32; 16:33; 16:36.

kâ ãnyãngã ĩ ní ĩkũnãá rĩ ã'bĩĩ òmériĩ sĩ, 'bá ãnyãngã ĩkũnãápi ãmbúgú rĩ vé ãnyãngã ě ĩmbĩtã ku 'i kuyé, 'bá ĩkũnãápi mādãñá rĩ vé ãnyãngã ca ĩri ní rá. 'Bá ãlu ãlu ĩkũnã ãnyãngã rĩ caá ívé 'bá 'bětĩ ãsámvú gé rĩ pi ní céré.

¹⁹ Kúru Mósē ní 'yozú kôpi ní kĩnĩ, “'Bá ãzi ã ku ãnyãngã rĩ laá ĩnĩ be rã caá ã'bũtĩñá gá ku.”

²⁰ 'Bo 'bá urukọ yĩkĩ Mósē vé tã kuyé, kôpi kukĩ ãnyãngã rĩ ã urukọ laá rã, ãnyãngã rĩ gô ciĩ ã'bũ rú, gô ngũũ ãnjĩ. Sē Mósē ě ẹsĩ ve kôpi ní ãnjĩ ãnjĩ.

²¹ ã'bũtĩñá ãlu ãlu, 'bá ãlu ãlu ri ãnyãngã rĩ ĩkũnã ca ívé 'bá 'bětĩ ãsámvú gé rĩ pi ní céré. ãtũ rĩ kãdō koó gbĩrĩlĩ, ãnyãngã rĩ áká 'dĩisĩ rá.

²² Kãdō caá ã'dũ ázĩyá sĩ, kôpi ãnyãngã rĩ ĩkũnã ca kũrã ã 'a sũ vũ ĩrĩ, ándúrú rĩ agá, 'bá drĩkoma 'bá rĩ pi ãtē'bá rĩ pi 'de mụ tã 'dĩri ãlũ Mósē ní. ²³ Mósē ní 'yozú kôpi ní kĩnĩ, “Úpĩ Múngú ẹzi tã rĩ 'dĩni, 'ã'dũ drũ rĩ, ĩri ã'dũ uvuzú ni, ĩri Sábátã† uletere Úpĩ Múngú vé ni. ĩmi á'dĩkĩ ãnyãngã rĩ ãmbúgú, dōku ĩmi ụsĩkĩ ụsĩsĩ. ĩmi 'bãkĩ urukọ'bée ã'dũ drũ vé rĩ ã tã mbazú ãní.’”

²⁴ Kôpi ní ãnyãngã rĩ pi 'bãzú lazú cĩmgbá cazú ã'bũtĩñá gá, sũ Mósē ní ẹzĩ ĩ ní rĩ tĩni, 'bo ngũ ãnjĩ kuyé, ci kpá ã'bũ rú kuyé. ²⁵ Mósē

† **16:23** 16:23 ã'dũ Sábátã vé rĩ: ã'dũ 'dĩri Yãhũdĩ rĩ pi ní rizú uvuzú rĩ, ãzini kôpi ní rizú Múngú ri zĩzú rĩ. Yãhũdĩ rĩ pi ri ã'dũ 'dĩri vé tã ígá kĩnĩ, Múngú gbi 'bũ pi vũ be nĩ, ãzini Múngú pa ĩ adringará tũgẽrĩ rú rĩ agásĩ nĩ. ã'dũ Sábátã vé rĩ Yãhũdĩ rĩ pi ri zĩ ã'dũ ẹzĩrĩ, 'bo Kẽlĩkọ rĩ pi ri zĩ ã'dũ ázĩyá. 'Í lã Wüŋgará 20:8-11; Dětõrõnómē 5:12-16.

ní 'yozú kôpi ní kîñĩ, “Ănyăngă 'dîri, ĩmi nyakí ú'dú ăndrũ nôri gé, ă'diătăsiyă ú'dú ăndrũ nôri ĩri Săbătă Úpí Múngú vé ni. ĩmi ícókí ăndrũ ănyăngă ĩsú vŭgă nyôókú drĭgé ku. ²⁶ ĩmi ícókí ănyăngă rĭ ĩkŭnă ca ú'dú be áziyá, 'bo ú'dú ézĭrĭ ĩ ní zĭj Săbătă 'dîri gé, ănyăngă ri adri 'dăáyo.”

²⁷ 'Bá urukò'bée mukí kôdô ănyăngă rĭ ĩkŭnăá ú'dú ézĭrĭ gé, 'bo kôpi ĩsúkí ănyăngă kuyé.

²⁸ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kîñĩ, “Tă má ní eziĭ ĩmi ní, ăzini má ní ímbá ĩmi ní rĭ, ĩmi gă ca gbụ ngôťú? ²⁹ Lē ĩmi nĭkí múké 'yozú kĭñĩ, ma Úpí Múngú 'i, má ĩpē ĩmi ní ú'dú Săbătă vé rĭ, má ní ĩmi ní ú'dú áziyá ri ĩpēzú, ĩmi ĩkŭnăkí rĭ ănyăngă caapi ú'dú ĩrĭ vé ni ăní. Ú'dú Săbătă vé rĭ sĭ, lē 'bá ălu ălu ă adri vŭră ívé 'í ní rizú adrizú rĭ gé, ă fŭ ămvé ku.” ³⁰ Kúru 'bá rĭ pi ní uvuzú ú'dú Săbătă vé 'dări gé.

³¹ 'Bá ĩsērélē vé rĭ pi zĭkí ănyăngă 'dări ă rú mánă.‡ Ngă rĭ adri kú imve sŭ mgbáyá ă fĭ tĭñĭ, ējĭ ni ínĭ sŭ ănyăngă ĩ ní usáá ônyŭ sĭ rĭ tĭñĭ.

³² Mósē ní 'yozú kôpi ní kîñĩ, “Tă Úpí Múngú ní eziĭ ĩmi ní rĭ ĩri 'dĭni kĭñĩ, 'Lē ĩmi 'băkí mánă rĭ ômérĭ ălu, anji úmvúlésĭ ĩ ní ímŭ tĭj vŭlé 'dĭi rĭ pi ă nĭkí rĭ ámá 'yozú kĭñĩ ănyăngă ăndúrú má ní sēé ĩmi ní riĭ nyaá ăngŭ ă'wĭ cĭnyáfă rú rĭ gé, lókí má ní ĩmi ĩjĭzú ĩfŭzú Ĕjĕpétô agásĭ rĭ adriipi 'dĭ.' ”

³³ Mósē ní kúru 'yozú Ārónă ní kîñĩ, “Mí í'dú ũdrĭ, 'í dă mánă rĭ ômérĭ ă 'a ălu ũdrĭ rĭ agá 'dăá, 'í 'bă vŭră múké ĩ ní rizú Úpí Múngú ri ĩnjĭzú rĭ

‡ **16:31** 16:31 Mánă: Mánă vé íffĭ Ĕbérē tĭ sĭ, “Ngă 'dĭri ă'di?”

gé, anji úmvúlésĩ ĩ ní ímụ tịj vúlé 'dĩ rĩ pi ĩ ímụkí rí ndree bēnĩ.”

³⁴ Ārónā 'dụ tã rĩ ngaá sũ Úpí Múngú ní ẹziì Mósē ní rĩ tịnị. Ārónā 'dụ mánā rĩ 'bǎá sōndúkũ Úpí Múngú ní ùndĩ ruzú rĩŝ agá. ³⁵ 'Bá Īsērélē vé rĩ pi nyakí mánā rĩ caá ílì pũkú sụ, cĩngbá kọpi ní cazú vūrā ĩ ní mụzú adrízú rĩ gé. Kọpi rikí mánā rĩ nyaá cĩngbá kọpi ní cazú ǎngũ Kánánā vé rĩ gé. ³⁶ (Épā ri acokí dō caá mụdrị, ǎlu ni ri adri òmērĩ ǎlu.)

17

Úpí Múngú sē yīi idị ifūu irā agásĩ

¹ 'Bá Īsērélē vé rĩ pi ní ngazú fūzú ǎngũ ǎ'wí cínyáfā rú Sínĩ vé rĩ agásĩ, kọpi ní ngazú vūrā 'dĩri agásĩ, kọpi ní mụzú cazú vūrā ǎzi gé, sũ Úpí Múngú ní ẹziì rĩ tịnị. Kọpi ní mụzú adrízú ǎngũ Rēfidímũ vé rĩ agá, 'bo 'dǎlē yīi 'bá rĩ pi ní mvụumvụ ni 'dǎáyo. ² Kọpi ní rizú ǎwǎzú Mósē ní kínĩ, “Í sē 'bá ní yīi mvụụ.”

Mósē ní 'yozú kọpi ní kínĩ, “Ngá ĩmi ní rizú ǎwǎzú má ní 'dínì rĩ ǎ'di? ĩmi ri Úpí Múngú ri ỹ'bĩ 'dínì ǎ'diātāsĩ?”

³ 'Bo yīi úvá ní 'bá rĩ pi ndēé káyĩ káyĩ rĩ sī, kọpi rikí unuú Mósē rụ' 'bá gá. Kọpi kínĩ, “Ngá mí ní 'bá íjízú ifūzú Ējēpétō agásĩ ímụzú ùdrǎzú

§ 16:34 16:34 Sōndúkũ ùndĩ vé rĩ: ĩ ri mánā rĩ 'bǎ sōndúkũ ùndĩ vé rĩ agá, ǎzini ĩ ri Ārónā vé túré rụ' 'bá be rũúpi kú ìbìbì rú rĩ 'bǎ sōndúkũ rĩ agá, ǎzini ĩ ri irā ĩ ní tǎimbị mụdrị Múngú vé rĩ sī rụ' 'bá ni gé rĩ 'bǎ 'a ni gé, Īsērélē rĩ pi vé anji pi vé anji ĩ ímụkí rí ngá 'dĩ' 'bée ndree. 'Í lǎ Wüŋgára 25:10-12; Ēbērē 9:3-5.

'bávé anjiná pi be, ãnyãpá rĩ pi be yĩĩ úvá sĩ rĩ ã'di?"

⁴ Mósē ní kúru ngozú Úpí Múngú ẹndrẹti gé kĩnĩ, "Mâ 'o rí 'bá nõ'bée ní ã'di? Ẹsĩ mādā, kòpi lèkí ma úvị írā sĩ."

⁵ Úpí Múngú ní újázú Mósē ní kĩnĩ, "'Í 'de muụ 'bá rĩ pi ẹndrẹti gé sĩ drịdrị. 'Í 'du ambugu ụrukọ Ẫsērélē vé rĩ pi muụ mí vú sĩ ìndĩ, 'í 'du kpá túré mí ní yĩĩ ãmbúgú dīpi dīdī Náyīlī ē mị gbāzú rĩ muzú mí drịgé sĩ ìndĩ. ⁶ Mí kādō caá írā Sínáyī vé rĩ gé 'dāá, ma adri mí be trú. 'Í gbā ìjìgọ írā rĩ ã pálé gá rĩ, yĩĩ ri ìfũ ìjìgọ rĩ agásĩ rá, 'bá Ẫsērélē vé rĩ pi ã mvukí rí." Mósē ní kúru tã rĩ 'duzú ngazú sũ Múngú ní lūú 'í ní rĩ tịni, drịkoma Ẫsērélē vé rĩ pi tēkí nyo rií ndree. ⁷ Mósē ní ãngũ rĩ ã rụ 'dazú Másā, āzini Mēribā, ã'diātāsīyā 'bá Ẫsērélē vé rĩ pi rikí unuú, āzini rikí 'yoó kīnĩ, "Úpí Múngú ri nyo 'bā āsámvú gé nōgọ anigé, dōku ìri 'dāáyo?"

'Bá Ẫsērélē vé rĩ pi 'dìkí ẹ'dị 'bá Ẫmālékē vé rĩ pi be

⁸ 'Bá Ẫmālékē vé rĩ pi ímukí ẹ'dị 'dị 'bá Ẫsērélē vé rĩ pi be ãngũ Rēfidímũ vé rĩ gé. ⁹ Mósē ní 'yozú Yósūwā ní kĩnĩ, "Mí ùpē 'bávé āgō ụrukọ'bée muụ ẹ'dị 'dị 'bá Ẫmālékē vé rĩ pi be. Drị sĩ, ma pá tu ánga drịgé 'dāá, ma túré Múngú vé ũkpō be rĩ rụ má drịgé."

¹⁰ Yósūwā ní āgō rĩ pi ē drị kozú muzú ẹ'dị rĩ 'dizú 'bá Ẫmālékē vé rĩ pi be sũ Mósē ní ẹzị rĩ tịni. Mósē pi Ẫrónā be, Húrị sĩ, tukí muụ adrií ánga drịgé 'dāá. ¹¹ Mósē kādō túré rĩ suú ụrụ

'dǎá, 'bá Īsērélē vé rī pi ẹ'dị rī ndē nī, kǎdō túré rī ísị vūgá nōó, 'bá Āmālékē vé rī pi ẹ'dị rī ndē nī. ¹² Mósē ē drị kǎ ũrōó túré rī ǎ rụngára sī gí, Ārónǎ pi Hụrị be í'dụkí írǎ 'bǎá, Mósē úrị drị ni gé. Kọpi tuki pá Mósē ǎ gārǎ gá, kọpi ẹtịkí Mósē ē drị ílébe ílébe ingáá ụrụgégé cǐmgbá cazú ụtụ ní 'dengára gá. ¹³ Yósūwǎ 'dị ẹ'dị 'bá Āmālékē vé rī pi be, ndē kọpi rá.

¹⁴ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kǐnī, “Í sī tā Yósūwǎ ní ẹ'dị ndēzú 'dǐri búkū agá, 'í lǎ tā ni Yósūwǎ ní, ǎ yị, á lē 'bá Āmālékē vé rī pi vé úrị 'beé ǎvǐ vū drịgé sī rá.”

¹⁵ Mósē ní vūrǎ rọbọŋọ zǎzú ni sịzú, ĩri ní rụ ni 'dazú, “Úpí Múngú sē á ndē ẹ'dị rī gí.” ¹⁶ ĩri ní 'yozú kǐnī, “Úpí Múngú sē má ní ũkpọ ẹ'dị rī 'dịzú nī, ǎ'diātāsīyǎ má inga mâ drị ụrụ ũkpọ zịzú vú ni gé. Úpí Múngú ri ímụ ẹ'dị 'dị muzú úyú Āmālékē vé rī pi be.”

18

Yétērō mu Mósē ri ndreé

¹ Yétērō ri átálágú Mǐdīyánǎ vé ni, ĩri Mósē ényépi, yị tā Múngú ní 'oó Mósē ní, ǎzini 'bá Īsērélē vé rī pi ní rī rá, yị kpá tā Úpí Múngú ní 'bá Īsērélē vé rī pi íjízú ífüzú ǎngū Ējēpétō vé rī agásī rī rá.

² Mósē kǎ 'í ũkú ni Sǐpúrǎ ri pēé muụ ívé anji ǎgō ĩrị rī pi be ényépi Yétērō vúgá 'dǎá, Mósē ényépi ẹ'yị kọpi rá. ³ Mvǎ kǎyú rī ǎ rụ Gērēsómǎ*

* **18:3** 18:3 Gērēsómǎ: Rụ Gērēsómǎ 'dǐri 'dakí Ēbērē tị sī, ífífí ni jǎkǎ.

'i, Mósē 'yo mvá kǎyú rĩ vé tǎ kǐnĩ, tǐkí mvá 'dĩri ịsụ ǎkũdē ma jǎkǎ rú ǎngũ ǎzi gé. ⁴ Mvá ǎzi rĩ ǎ rú Ēlǐzērē† 'i, Mósē ní 'yozú kǐnĩ, “Múngú má é'bípịi vé rĩ ko mâ ịzǎ nĩ, pa ma drǎ agásĩ 'bǎgú Ējēpētō vé rĩ drịgé sĩ nĩ.”

⁵ Mósē ényépi Yétērō pi, Mósē vé anji ǎgō rĩ pi be, Mósē ũkú ni sĩ, kōpi ní 'dezú muzú Mósē ri ndrezú ǎngũ ǎ'wí cínyáfǎ rú rĩ gé, vǔrǎ Mósē ní adrizú ịnyinjǎ ịrǎ Sínáyĩ vé rĩ gé 'dǎá. ⁶ Yétērō ní ú'dúkọ pēzú Mósē ní kǐnĩ, “Ma mí ényépi Yétērō 'i, 'bǎ lēkí mujụ mĩ ũkú ni be, mívé anji ǎgō ịrĩ rĩ pi be mí vúgá 'dĩ.”

⁷ Kōpi kǎ caá 'dǎlé, Mósē ní fǔzú muzú ényépi ri é'yǐzú, ịri ní kǔmǔcí ũtǐzú ényépi ẹndrẹtị gé, ịri u'dezú ẹzizú bēdrị sĩ, kōpi ní fizú gǎkũ rĩ agá 'dǎá. ⁸ Mósē ní tǎ Úpí Múngú ní 'oó 'bǎgú Ējēpētō vé rĩ ní, ǎzini ịri ní 'oó 'bǎ Ējēpētō vé rĩ pi ní 'bǎ Ịsērélē vé rĩ pi ǎ tǎ sĩ rĩ ũlǔzú ényépi ní, ịri ní kpá tǎ ũkpó ũkpó ị ịsụ 'bǎ ị ní ịmúngará gǎ lẹtị gé 'dịgé Múngú ní ị pazú rĩ ũlǔzú ịri ní.

⁹ Yétērō kǎ tǎ múké Úpí Múngú ní 'bǎ Ịsērélē vé rĩ pi pazú 'bǎ Ējēpētō vé rĩ pi drịgé sĩ 'dĩri vé tǎ yị, sē ịri ní ǎyĩkō ambamba. ¹⁰ Ịri ní 'yozú kǐnĩ, “Ē ịngúkí Úpí Múngú ịmi paapi 'bǎ Ējēpētō vé rĩ pi drịgé sĩ, ǎzini 'bǎgú Ējēpētō vé rĩ drịgé sĩ 'dĩri. ¹¹ Nóni á nĩ rá Úpí Múngú ri ǎmbúgú ũkpō be múngú adri 'bǎ túngú rĩ pi drịgé sĩ céré, ǎ'diātǎsīyǎ pa 'bǎ Ịsērélē vé rĩ pi ari 'ba ẹsị be ũká ũká rĩ pi drịgé sĩ.” ¹² Mósē ényépi Yétērō

† 18:4 18:4 Ēlǐzērē: Rụ Ēlǐzērē 'dĩri vé ịfífí, Múngú ko mâ ịzǎ nĩ.

ní ãnyãpá íjízú ngá ụrụkọ'béé be zāzú Múngú ní rṓbṓṓ rú, Ārónā pi ní ímúzá ambugu Īsērélē vé rī pi be Yétērō vúgá nōó ínyá rī ã nyangará gá vūrā ĩ ní rizú Múngú ri ñjīzú rī gé.

¹³ Kā muụ adrii drụ 'dini, Mósē ní úrízú 'bá rī pi vé tā lĩngará gá sũ ándúrú rī tịni, 'bá rī pi ímúkí pá tuú kuú Mósē ã gārā gá sī kúrũ cĩngbá cazú ùndrẹná gá. ¹⁴ Mósē ẹnyẹpi kã tā Mósē ní rii 'oó 'bá rī pi ní 'dĩri ndreé, iri ní Mósē ri zizú kĩnĩ, “Ngá mí ní rizú tā lizú ọ'dúkùlẹgúsī sèzú 'bá rī pi ní í'dózú pá tuzú ụ'bùtị cĩngbá ùndrẹná gá 'dini rī ã'di?”

¹⁵ Mósē ní újázú ẹnyẹpi ní kĩnĩ, “'Bá rī pi ri ímú má vúgá nōó, ã'diātāsīyā kọpi lẹkí tā Múngú ní lēé ã 'okí rī nī. ¹⁶ Kọpi dō tā be ĩ ãsámvú gé sī anigé, kọpi íjì má vúgá, ma kúru kọpivé tā ãsámvú aco, ma tā Múngú ní lēé ã 'okí rī ùlũ kọpi ní, āzini ma tǎimbị Múngú vé rī ímbá kọpi ní.”

¹⁷ Mósē ẹnyẹpi ní újázú Mósē ní kĩnĩ, “Tā mí ní rii 'oó 'dĩri adri múké ku. ¹⁸ Mi, 'bá ímú' 'bá mí vúgá 'dĩ'béé be, ĩmi ímú ãndē rá. Ẹzị rī mi nṓnṓ, mí ícọ ngáá ọ'dúkùlẹgúsī ku. ¹⁹ 'Í yì drī ma ká, á lē mī ìzā koó tā 'dĩri sī, Múngú ã adri mí be. 'Í tu pá 'bá rī pi vé tā tị gé, 'í jì kọpivé tā ùlũ Múngú ní. ²⁰ Mí ímbá kọpi ní tā Múngú ní lēé ã 'okí rī, āzini mí ímbá tǎimbị Múngú vé rī, mí i'da kọpi ní lẹtị adrízú ãní múké rī, āzini lẹtị ẹzị ngazú rī. ²¹ Lē mī ùpē 'bá ẹzị nga'béé múké Múngú ri ñjī' 'bá ñjīñjī, tā 'o' 'bá pịrị, ẹsị 'bā'béé ngá drīgé ku ni pi 'bá 'dĩ'béé ãsámvú gé. Mí ù'bā kọpi drīkoma rú ngúlúmũ 'bá be élifũ ãlu rī pi

dr̄igé, ngúlúmũ 'bá be m̄d̄d̄r̄ũl̄ũ ãlu r̄i pi dr̄igé, ngúlúmũ 'bá be p̄k̄k̄ t̄õw̄ũ r̄i pi dr̄igé, ngúlúmũ 'bá be m̄dr̄i r̄i pi dr̄igé, k̄õpi ã rikí 'bá 'd̄i'bée vé tã ãsámw̄ũ acoó. ²² Lẽ 'bá 'd̄i'bée ã rikí 'bá r̄i pi vé tã l̄i sã be céré, l̄ẽ k̄õpi ẽ ìj̄k̄i tã ùkpó ùkpó r̄i pi mí ẽndr̄et̄i gé, tã adri'bá m̄nyámũnya r̄i pi, l̄ẽ k̄õpi ã l̄ik̄i tã ni. 'Í 'o d̄õ s̄ũ 'd̄iri t̄in̄i, ìri s̄ẽ ẽz̄i riipi mi ñõopi r̄i ìri ícã k̄õw̄ũk̄õw̄ũ, ã'diãtãsiyã ìmi ri tã r̄i ãl̄ẽ k̄õpi be tr̄ũ. ²³ 'Í 'du d̄õ tã má ní ẽz̄i mí ní 'd̄iri ngaá rá, ãzini M̄ungú l̄ũ d̄õ mí ní k̄ĩn̄i, m̄i 'o 'd̄ini, m̄i ẽs̄i ri adri ùkpó ùkpó, s̄ẽ mí ãnd̄ẽ ku, 'bá 'd̄i'bée k̄uru céré nga m̄ũ 'b̄et̄i 'dãá, ìs̄ũ k̄õpi ẽp̄ik̄i tã r̄i s̄i ḡi."

²⁴ Mósẽ ȳi tã ẽnyẽp̄i ní ímbá 'í ní r̄i rá, 'du tã ẽnyẽp̄i ní 'yoó r̄i pi ãr̄ẽv̄ũ ngaá céré rá. ²⁵ Ìri ní 'bá ẽz̄i nga'bée múké ni pi ùp̄ẽz̄ũ 'bá Ìs̄er̄el̄ẽ vé r̄i pi ãsámw̄ũ gé, ù'bã k̄õpi dr̄ikoma r̄ũ, ngúlúmũ 'bá be ẽl̄if̄ũ ãlu (1,000) r̄i pi dr̄igé, ngúlúmũ 'bá be m̄d̄d̄r̄ũl̄ũ ãlu (100) r̄i pi dr̄igé, ngúlúmũ 'bá be p̄k̄k̄ t̄õw̄ũ (50) r̄i pi dr̄igé, ãzini ngúlúmũ 'bá be m̄dr̄i r̄i pi dr̄igé. ²⁶ K̄õpi rikí 'bá r̄i pi vé tã l̄i sã be céré. Tã ùkpó ùkpó r̄i pi k̄õpi rikí ìj̄i Mósẽ ẽndr̄et̄i gé, tã adri'bá m̄nyámũnya r̄i pi k̄õpi rikí l̄i n̄i.

²⁷ Mósẽ ní k̄uru ẽnyẽp̄i Ȳet̄er̄õ ri j̄iz̄ũ kuz̄ũ l̄et̄i gé, ìri ní 'yoz̄ũ, mí ẽc̄i múké. Ȳet̄er̄õ ní 'i új̄az̄ũ ḡõz̄ũ v̄ul̄ẽ ãngũ 'í ní adriz̄ũ r̄i gé 'dãá.

19

'Bá Ìs̄er̄el̄ẽ vé r̄i pi adrik̄i írã S̄ináȳi vé r̄i gé

1 'Bá Īsērélē vé rĩ pi kâ ĩfũú āngũ Ējēpētō vé rĩ agásĩ, kōpi tukí ęcĭ caá mbāá ĩrĩ, kōpi cakí āngũ ā'wí cínyáfā rú rĩ gé Sīnáyĩ gé 'dāá ú'dú ālu mbāá na vé rĩ gé. 2 'Bá Īsērélē vé rĩ pi kâ fũú āngũ Rēfīdīmũ vé rĩ agásĩ, kōpi cakí muṣú adrii āngũ ā'wí cínyáfā rú Sīnáyĩ vé rĩ gé, kōpi ní áwízú adrizú írā rĩ ā pálé gá 'dāá.

3 Mósē ní kúru tuzú muṣú Múngú vúgá írā drĭgé 'dāá, Úpí Múngú ní ĩri zizú írā drĭgé 'dāá, ĩri ní 'yozú kīnĩ, “Tā má ní lēé mĩ 'yo Yōkóbũ vé úyú Īsērélē rĩ pi ní rĩ ĩri 'dĩ, 4 'Īmi ndrekí tā má ní 'oó 'bá Ējēpētō vé rĩ pi ní rĩ rá, má í'dú ĩmi ĩjĩ má vúgá nōó sũ bĭbĭ ní ívé anjiná u'duṣú rĩ tĭnĭ. 5 Īmi 'duki dō tā mávé rĩ ngaá ẹsĩ be céré, āzini ĩmi 'duki dō ũndĩ má ní ruṣú ĩmi be 'dĩri vé tā ngaá rá, ĩmi adri 'bá mávé ni 'bá vũ drĭgé rĩ pi āsámvú gé sĩ céré. 'Bá vũ drĭgé rĩ pi céré adri mávé ni, 6 'bo ĩmi ímú adri súrú uletere, ri ẹzĩ nga má ní atala rú.' Ụ'dúkó má ní lēé mĩ átá 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní rĩ ĩri adriipi 'dĩ.”

7 Mósē ní kúru ĩgōzú írā drĭgé 'dāásĩ, ĩri ní 'bá ĩ ní ũ'bāá drĭkoma rú rĩ pi zizú ímúzá vũrā ālu gé, ĩri ní tā Úpí Múngú ní ẹziĩ 'í ní rĩ ũlūzú kōpi ní céré. 8 'Bá rĩ pi ngakí céré tā 'dĩri ẹ'yĭĩ kīnĩ, “Tā ārēvú céré Úpí Múngú ní ẹziĩ rĩ 'bā 'du nga rá.” Mósē ní kúru tā kōpi ní ẹ'yĭĩ rĩ jizú muṣú ũlūzú Úpí Múngú ní.

9 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnĩ, “Ma mu mí vúgá 'dĩ ĩrĭbĭtĭ āsōopi niĭpi cĭcĭ ni agásĩ, má kādō rií átá mí be, 'bá rĩ pi ā yĭkí rí mávé ú'dúkó,

kôpi ã 'bākí rí ẹsì céré kuú mí dr̄igé." Mósē ní kúru tā 'bá rī pi ní 'yoó rī ũlūzú Úpí Múngú ní.

¹⁰ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, "Í mụ lūú 'bá rī pi ní, í'dózú āndrū cazú dr̄i sī, lē kôpi ã gũkí ĩ adrií uletere. Kôpi ã ũjĩkí ĩvé bōngó ũjĩjĩ.

¹¹ Ụ'dụ na ni gé, lē 'bá rī pi ã útúkí ĩ kú ũrē, ã'diātāsīyā Úpí Múngú rí ísì ímụ adri írā Sīnáyĩ vé rī dr̄igé, 'bá rī pi céré nga ma ndre rá. ¹² Í sī légeré írā rī ã gārā gá sī kúrū, 'í lū 'bá rī pi ní, 'Lē ku ĩmi ní ọvuzú légeré rī dr̄igé sī, ímúzú ĩnyinjá írā rī ã rụ'bá gá nōó, āzini lē ĩmi úlókí írā rī ã rụ'bá ku. 'Bá rī úló dō írā rī ã rụ'bá gí, ĩ ĩri 'dị drā 'dīīsī rá. ¹³ ĩ ĩri úvị írā sī, dōku ĩ ĩri gbi í'yé sī, 'dịkí dō ĩri drāá 'dīni, lē 'bá āzi ã úló āvū ni ã rụ'bá ku. Ngá rī dō 'bá, dōku ānyāpá, ícókí ĩri kuú adrií ídri rú ku.' 'Bá rī pi yìkí dō jēlēgú ã ụ'dúkọ gí, kôpi ē íbíkí rí tuụ írā dr̄igé 'dāá ndō."

¹⁴ Mósē ká ísì írā dr̄igé 'dāásī 'bá rī pi vúgá nōó, ĩri ní 'yozú kôpi ã gũkí ĩ adrií uletere, kôpi ní ĩvé bōngó ũjĩzú. ¹⁵ ĩri ní 'yozú 'bá rī pi ní kīnī, "Lē ĩmi útúkí ĩmi kú ịnógọsì rizú ụ'dụ na 'dāri ũtēzú, 'bá āzi ã lā ũkú be ku."

¹⁶ Kā mụụ caá ụ'dụ na ni gé, ũ'bútịjā rī sī, ũvi ní līzú, āngū rī ní gazú lókúlókú, ịr̄b̄it̄i ní āsōzú ịnịkụrụkụrụ írā dr̄igé 'dāá, gũké ní kúru 'uzú kúbị be ụrụ 'dāá. 'Bá adri'bá vūrā 'dāri gé rī pi ã rụ'bá ngakí céré yāáyā. ¹⁷ Mósē ní kúru 'bá rī pi ē dr̄i kozú fūzú vūrā kôpi ní adrizú rī agásī Múngú vúgá 'dāá, 'bá rī pi áwíkí pá tuú kuú írā rī ã pále gá. ¹⁸ Ācígā ọzụ írā Sīnáyĩ vé rī ē dr̄i céré, ã'diātāsīyā Úpí Múngú ísì ímụ írā dr̄igé

nōó ãcí dīipi dīdī ni agásĩ. Ācígā rĩ tu ụrụgégé 'dǎá, sũ ãcígā tuúpi ãcí ĩ ní ũdēé kuú ãmbúgú ãmbúgú rĩ agásĩ rĩ tịni, írǎ rĩ aya 'i ũkpō be dīngídīngí. ¹⁹ Jēlēgú rĩ vé ụ'dúkọ ri ọ'ú mužú mgbuwa, mgbuwa. Mósē ní átázú, Múngú ní újázú ĩri ní ụ'dúkọ be sũ ũvi ní lĩ rĩ tịni.

²⁰ Úpí Múngú ní ísízú ímúzú írǎ Sínáyĩ vé rĩ drīgé 'dǎá, ĩri ní Mósē ri zízú mužú 'í vúgá írǎ drīgé 'dǎá. Mósē ní kúru tuzú mužú írǎ drīgé 'dǎá. ²¹ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnĩ, "'Í sị mužú 'bá rĩ pi vūgá 'dǎá, 'í mužú 'yoó kọpi ní, lē kọpi ã ọvukí légéré mí ní sī 'dīri drīgé sī ímú ma ndreé ku, kọpi ọvukí dō légéré rĩ gí, kọpi ũdrǎ rá. ²² Atala lē 'bá ímú 'bá Úpí Múngú vúgá nōó rĩ pi, lē kọpi ã gūkí ĩ adrií uletere. Kọpi gūkí dō ĩ adrií uletere ku, Úpí Múngú ri kọpi ú'dí ũdrǎ rá."

²³ Mósē ní 'yozú Úpí Múngú ní kīnĩ, "'Bá rĩ pi ícókí ítú írǎ Sínáyĩ vé rĩ drīgé nōó ku, ã'diātāsīyǎ mí 'yo 'bá ní, mí kīnĩ, 'bâ ítrúkí 'bâ írǎ rĩ ã pálé gá ĩnyinjá nōó ku, ã'diātāsīyǎ vūrǎ 'dīri ĩri uletere."

²⁴ Úpí Múngú ní újázú Mósē ní kīnĩ, "'Í sị mužú vūgá 'dǎá, mí íjǐ Ārónǎ ri ímú írǎ drīgé nōó. 'Bo atala rĩ pi 'bá rĩ pi be, lē kọpi ã síkí ĩ ímú má vúgá nōó ũkpó sī ku, kọpi síkí dō ĩ ímú ũkpō sī, ma kọpi ú'dí ũdrǎ rá."

²⁵ Mósē ní kúru ísízú ímúzú 'bá rĩ pi vúgá nōó, ĩri ní tǎ Úpí Múngú ní 'yoó rĩ ũlüzú kọpi ní.

20

Tǎimbị mụdrị Múngú ní ezị rĩ

- 1 Tã Múngú ní ẹ̀zìí 'bá rĩ pi ní rĩ ìrì 'dínì kǐnì,
 2 “Ma Úpí Múngú ìmivé rĩ, má íjì ìmi ìfũú ìzāngā ìmi ní nyaá tǔgẹ̀rǐ rú Èjẹ̀pétò agá 'dǎá rĩ agásì nǐ.
 3 “Lě ìmi ìnjǐkí múngú āzi tǔngú ni ku, ìmi ìnjǐkí 'yénǎ ma áyu.
 4 “Lě ìmi údékí ngá āzi índré múngú rú sǔ ngá 'bǔ gé ni tǐnì ku, dōku ngá vǔ drǐgé ni tǐnì ku, dōku ngá yǐí agá ni tǐnì ku. ⁵ Lě ìmi ọ̀vùkí drǐ sǐí vǔgá ngá ì ní údé múngú rú 'dǐ'bée ìnjǐzú ku, ā'diātāsīyā ma Úpí Múngú ìmivé rĩ, á lě 'bá āzi ẹ̀ ìnjǐ múngú āzi ku. 'Bá ma gǎ'bá sǐ rĩ pi, ma kọ̀pivé anjǐnǎ ìrǐnǎ ùnjǐkǎnyā kọ̀pivé ẹ̀tẹ̀pì ní 'oó rĩ sǐ, ma í'dó ìrǐnǎ úyú na rĩ gé cǐmgbá cazú úyú sù rĩ gé. ⁶ 'Bo 'bá rĩ lě dō ma rá, āzini 'dù dō tā má ní ẹ̀zìí rĩ ngaá rá, ma ẹ̀sì múké 'bā ìrivé úyú rĩ pi drǐgé cǐmgbá cazú úyú élífù kárákará rĩ pi drǐgé.
 7 “Lě ìmi rikí Úpí Múngú ìmivé rĩ ā rú zìí tā ùnjí 'ozú ku, ìmi zìkí dō Múngú ā rú tā ùnjí 'ozú, Úpí Múngú rì ìmi ìrǐnǎ rá.
 8 “Lě ìmi ígákí ú'dù Sābátā vé rĩ, ìmi 'bākí ìrì adrií uletere. ⁹ Lě ìmi ngakí ìmivé ẹ̀zì ārěvú céré deẹ́ ú'dù ázìyá gá, ¹⁰ 'bo Sābátā rì ú'dù uvuzú ni, ìrì ú'dù Úpí Múngú ìmivé rĩ vé ni. Ú'dù 'dǐrì gé, lě ìmi ngakí ẹ̀zì ku, mí úlúngu, dōku mívé mvá ágó, dōku mívé mvá ùkú, dōku mívé ātí'bá ágó rú rĩ, dōku mívé ātí'bá ùkú rú rĩ, dōku mívé ānyāpá rĩ pi, dōku 'bá jākā rú ímùpi adriípi mívé 'bẹ̀tì āsámvú gé rĩ, ā nga ẹ̀zì ú'dù Sābátā vé rĩ

gé ku. ¹¹ Ā'diātāsīyā Úpí Múngú gbi 'bũ pi vũ be, yĩ tafu rĩ be, ngá 'a ní agá rĩ pi be céré 'dụ caá ụ'dụ áziyá, 'bo kã muụ caá ụ'dụ ézĩrĩ ní gé, ĩri ní uvuzú. Úpí Múngú ní kúru tãkiri 'bãzú ụ'dụ Sãbátã vé 'dĩri drĩgé, ã adri uletere.

¹² “Lẽ mí ĩnjĩ mí étẹpi pi mí ẹndrẹpi be ĩnjĩnjĩ, mí adri rí caá ílĩ be aco ãngũ Úpí Múngú mívé rĩ ní sěé mí ní rĩ agá.

¹³ “Lẽ mí 'dị 'bá ku.

¹⁴ “Lẽ mí 'bã ọwũ ku.

¹⁵ “Lẽ mí ụgũ ngá ku.

¹⁶ “Lẽ mí úlĩ ùnjõ 'bá mí gārã gá rĩ drĩgé ku.

¹⁷ “Lẽ mí 'bã ẹsị 'bá mí gārã gá rĩ vé jó drĩgé ku. Lẽ mí 'bã ẹsị 'bá mí gārã gá rĩ vé ùkú drĩgé ku, dõku mí 'bã ẹsị 'bá mí gārã gá rĩ vé ãtĩ'bá ágó rú rĩ drĩgé ku, dõku mí 'bã ẹsị 'bá mí gārã gá rĩ vé ãtĩ'bá ùkú rú rĩ drĩgé ku, dõku mí 'bã ẹsị 'bá mí gārã gá rĩ vé tị drĩgé ku, dõku mí 'bã ẹsị 'bá mí gārã gá rĩ vé dõngí drĩgé ku, dõku mí 'bã ẹsị 'bá mí gārã gá rĩ vé ngá drĩgé ku.”

¹⁸ 'Bá rĩ pi kã ùvi rĩ vé lĩngára, ãzini jẹlẹgú rĩ vé 'uŋgára yĩ, ãzini kọpi kã ùvi rĩ vé gangára lókúlókú rĩ ndree ãcígã írã ẹ drĩ ọzũúpi rĩ be, sẹ ụrĩ ịmvú kọpi ambamba, kọpi yáki ãní kpĩrĩkpĩrĩ, kọpi áwíkí pá tuú rára rú. ¹⁹ Kọpi ní 'yozú Mósẹ ní kĩnĩ, “Lẽ mí átá 'bá ní átángá rĩ nĩ, 'bã ícọ yị rá. 'Bo lẹ mí ku Múngú átá átángá rĩ 'bá ní nĩ ku, ĩri sẹ 'bã ùdrã rá.”

²⁰ Mósẹ ní újázú kọpi ní kĩnĩ, “Ĩmi 'okí ụrĩ sị ku, Múngú ịmụ ĩmi ụ'bĩ, ụrĩ ã rụ rí ĩmi, ĩmi 'okí

rí ũnjĩkãnyã ku.” ²¹ 'Bá rĩ pi áwíkí pá tuú kuú rará rú. Mósẽ fi ãngũ niĩpi cịcị Múngú ní adrizú rĩ agá 'dãá nĩ.

Ngá ĩ ní údé drị sĩ múngú rú rĩ vé tã, ãzini vŭrã rọbọŋọ zázú rĩ vé tã

²² Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósẽ ní kĩnĩ, “Í lŭ 'bá Īsērélẽ vé rĩ pi ní 'díní, ‘Īmi ndrekí ĩmî mị sĩ rá, á ri átá íngázú 'bũ gélésĩla. ²³ Lẽ ĩmi údékí aya ógú' 'bá ógú'ogũ ni pi rií ĩnjĩ múngú rú ku, dōku lẽ ĩmi údékí dábũ rií ĩnjĩ múngú rú ku.

²⁴ “ ‘Lẽ ĩmi usakí nyọkú, ĩmi sịkí má ní vŭrã rọbọŋọ zázú ni, ĩmi zākí rí má ní kãbĩlō, ndrĩ, ãzini tị rọbọŋọ rú ãní. Ma sị mụzú vŭgá 'dĩ, ma mụ ĩmi ní tākiri sē vŭrã ĩ ní rizú ma ĩnjĩzú rĩ gé. ²⁵ ĩmi sịkí dō má ní vŭrã rọbọŋọ zázú rĩ írã sĩ, lẽ ĩmi sịkí írã ĩ ní rụ' 'bá ni upaá kuyé ni sĩ, ã upakí rụ' 'bá ni ayaṅá sĩ ku, ã' diātāsīyā ĩri sē vŭrã rọbọŋọ zázú rĩ adri ãní uletere ku. ²⁶ Lẽ ĩmi tukí mụzú vŭrã rọbọŋọ zázú rĩ gé 'dãá vŭrã pá ũ'bázú rĩ gé sĩ ku, 'bã ãzi ã ndre rí ĩmî rụ' 'bá ule rĩ ku.’ ”

lxx

Ụ'dúkọ Múké Múngú vé rị

Keliko: Ụ'dúkọ Múké Múngú vé rị New Testament+
copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Keliko)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

14717198-957a-524c-b31f-2c3197945b20